

Doorfietsroute Almere - Lelystad

Quickscan Flora & Fauna

Provincie Flevoland

4 september 2024

Project
Opdrachtgever

Doorfietsroute Almere - Lelystad
Provincie Flevoland

Document
Status
Datum
Referentie

Quicksan Flora & Fauna
Concept 02
4 september 2024
138173/24-012.722

Projectcode
Projectleider
Projectdirecteur

138173
T.A.M. De Wilde MSc
Drs. M.J. Schilt

Auteur(s)
Gecontroleerd door
Goedgekeurd door

T. van Hartkamp MSc
Dr. J.W. Noordhoek
T.A.M. De Wilde MSc

Paraaf

Adres

Witteveen+Bos Raadgevende ingenieurs B.V.
Leeuwenbrug 8
Postbus 233
7400 AE Deventer
+31 (0)570 69 79 11
www.witteveenbos.com
KvK 38020751

Het kwaliteitsmanagementsysteem van Witteveen+Bos is gecertificeerd op basis van ISO 9001.

© Witteveen+Bos

Niets uit dit document mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt in enige vorm zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Witteveen+Bos noch mag het zonder dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd, behoudens schriftelijk anders overeengekomen. Witteveen+Bos aanvaardt geen aansprakelijkheid voor enigerlei schade die voortvloeit uit of verband houdt met het wijzigen van de inhoud van het door Witteveen+Bos geleverde document.

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
1.1	Aanleiding	5
1.2	Doel	5
1.3	Leeswijzer	5
2	PLANGEBIED	6
2.1	Beschrijving	6
2.2	Werkzaamheden	10
3	BESCHERMDE GEBIEDEN	11
3.1	Natura 2000 (Omgevingswet)	11
3.1.1	Gegevens	11
3.1.2	Effecten en conclusie	12
3.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	13
3.2.1	Gegevens	13
3.2.2	Effecten en conclusie	14
3.3	Kaderrichtlijn Water (KRW)	15
4	BESCHERMDE SOORTEN	16
4.1	Methode	16
4.2	Beschrijving per soortgroep	16
4.2.1	Flora	16
4.2.2	Grondgebonden zoogdieren	17
4.2.3	Vleermuizen	21
4.2.4	Vogels	25
4.2.5	Amfibieën	29
4.2.6	Reptielen	31
4.2.7	Vissen	33
4.2.8	Vlinders, libellen en andere ongewervelden	33
5	HOUTOPSTANDEN	37
5.1	Omgevingswet - bescherming houtopstanden	37

5.2	Omgevingsplan - bomenbeleid	38
6	SAMENVATTING	39
6.1	Beschermde gebieden	39
6.1.1	Natura 2000	39
6.1.2	Natuurnetwerk Nederland	39
6.1.3	KRW	40
6.2	Beschermde soorten	40
6.3	Houtopstanden	42
7	LITERATUUR	43
	Laatste pagina	43
	Bijlage(n)	Aantal pagina's
I	Instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000-gebieden	3
II	Wetgevend kader	6

1

INLEIDING

1.1 Aanleiding

De provincie Flevoland is voornemens om een Doorfietsroute aan te leggen tussen Almere en Lelystad. De Doorfietsroute is onder andere bedoeld voor woon-werkverkeer tussen de twee gemeenten, en voor bezoekers aan het Nationaal Park Nieuw Land ten noordwesten. Het fietspad is opgenomen in het programma mobiliteit en ruimte van de provincie Flevoland en wordt voor een groot deel op bestaande wegen gerealiseerd.

De geplande werkzaamheden voor de aanleg van de Doorfietsroute en het uiteindelijke gebruik van de Doorfietsroute kunnen effecten hebben op beschermde natuurwaarden in en rondom het plangebied. In deze QuickScan worden mogelijke effecten op aanwezige beschermde natuurwaarden door de geplande werkzaamheden en het gebruik van de Doorfietsroute beoordeeld en getoetst. Naast het bepalen van de effecten van het voornemen op beschermde gebieden en soorten, worden ook de juridische consequenties en de eventueel noodzakelijke vervolgstappen, zoals een vergunningaanvraag en eventuele mitigerende en/of compenserende maatregelen, inzichtelijk gemaakt.

1.2 Doel

Het doel van deze QuickScan is om te toetsen:

- welke effecten de werkzaamheden aan de Doorfietsroute hebben op:
 - beschermde gebieden (Natura 2000) in het kader van de Omgevingswet;
 - beschermde soorten in het kader van de Omgevingswet;
 - het Natuurnetwerk Nederland (NNN);
 - de Kaderrichtlijn Water (KRW);
 - Houtopstanden dan wel gemeentelijk bomenbeleid;
- wat de consequenties van deze mogelijke effecten zijn in het kader van de natuurwetgeving en het natuurbeleid (aanvraag omgevingsvergunning in combinatie met mitigerende/compenserende maatregelen).

Effecten van de aanlegfase en de gebruiksfase van de Doorfietsroute worden beoordeeld.

1.3 Leeswijzer

Hoofdstuk 2 beschrijft het plangebied en de geplande werkzaamheden. In hoofdstuk 3 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op beschermde gebieden die vallen binnen de Omgevingswet. Hoofdstuk 4 beschrijft per soortgroep of er in of nabij het plangebied onder de Omgevingswet beschermde soorten aanwezig zijn en wat de verwachte effecten van het voornemen op deze soorten zijn. In hoofdstuk 5 wordt verkend of er effecten zijn te verwachten op houtopstanden. In hoofdstuk 6 worden de belangrijkste resultaten en conclusies samengevat. In hoofdstuk 7 is de geraadpleegde literatuur weergegeven. De instandhoudingsdoelstellingen voor de Natura 2000-gebieden zijn weergegeven in bijlage I en het toetsingskader in relatie tot de natuurwet- en regelgeving is weergegeven in bijlage II.

2

PLANGEBIED

2.1 Beschrijving

Het plangebied ligt in de gemeente Lelystad ten zuiden van het centrum vanaf de Zuidbrug en loopt door agrarisch landschap, natuurgebied het Hollandse Hout en langs de Lage Vaart tot Almere, provincie Flevoland (afbeelding 2.1). De Doorfietsroute wordt zoveel mogelijk gerealiseerd op de al bestaande wegen de Torenvalkweg, de Praamweg en de Kotterbosweg. Het tracé is circa 17 kilometer lang.

Afbeelding 2.1 Satellietweergave van het tracé van de Doorfietsroute

Vanaf de Zuidbrug in Lelystad loopt de Doorfietsroute in zuidoostelijke richting door agrarisch gebied, wat voornamelijk bestaat uit graslanden (afbeelding 2.2). Ter plaatse van de Zuidbrug bevindt zich een bomenrij met wilgen, eiken, meidoorn en struweel van braam die gedeeltelijk gekapt dient te worden.

Afbeelding 2.2 Agrarisch gebied bij de Zuidbrug in Lelystad

Vervolgens gaat het tracé door akkervelden en langs een bedrijventerrein en jeugdgevangenis tot deze aansluit op de Torenavalkweg. Het gebied rondom de Torenavalkweg bestaat uit grasland dan wel akkerbouw en ten noorden van de Torenavalkweg ligt een sloot met struwelen van riet en vlier (afbeelding 2.3).

Afbeelding 2.3 In afbeelding a is de Torenavalkweg weergegeven. In afbeelding b is een agrarisch perceel met akkerbouw naast de Torenavalkweg weergegeven en in afbeelding c is de sloot naast de Torenavalkweg afgebeeld

a

b

c

De Doorfietsroute loopt over de Torenavalkweg door over de waterweg Lage Dwarsvaart tot in het bosgebied Hollandse Hout. De locatie bevat veel struweel bestaande uit veldesdoorn en meidoorn. Hier is veel kruidenvegetatie aanwezig en zijn veel vlinders (onder andere atalanta) waargenomen. Zowel de Lage Dwarsvaart als het Hollandse Hout maken deel uit van het Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Afbeelding 2.4 Het tracé door het Hollandse Hout

Ten zuidwesten van het Hollandse Hout kruist de Doorfietsroute de Knardijk, waar de Torenvalkweg overgaat in de Praamweg. De Doorfietsroute volgt de Praamweg en loopt door natuurreservaat Oostvaardersveld en langs verschillende waterpoelen binnen het gebied. Ter plaatse van de Praamweg zijn bomen (wilgen, noordse esdoorn, veldesdoorn) direct langs de weg aanwezig.

Afbeelding 2.5 Het tracé over de Praamweg. In afbeelding a is de praamweg weergegeven. In afbeelding b is het kanaal waar de Praamweg overheen loopt weergegeven en in afbeelding c is natuurreservaat Oostvaardersveld afgebeeld

a

b

c

Vervolgens loopt de Doorfietsroute tussen de spoorlijn en waterweg de Lage Vaart door tot de Kotterbosweg (afbeelding 2.6). De oevers langs de Lage Vaart hebben op deze locatie veel opgaande rietbegroeiing, maar weinig natuurlijke oevers (de randen van de oevers zijn veelal verhoogd).

Afbeelding 2.6 Tracé tussen waterweg de Lage Vaart (links) en de spoorlijn (rechts)

Daarna loopt de Doorfietsroute over de Kotterbosweg door tot in Almere. Ter plaatse van de Kotterbosweg is op veel plaatsen struweel aanwezig bestaande uit berenklauw, riet en brandnetel direct langs het huidige fietspad. Ook zijn er veel beboste delen met wilgen, vlier, hazelaar, lijsterbes en populieren. Ter plaatse van de aansluiting met Almere bevindt zich een rij met populieren en abelen. Hierin zijn geen nesten of holten aangetroffen. Ter plaatse is ook veel opgaande begroeiing met riet, brandnetel en hoog gras langs het pad.

Afbeelding 2.7 Tracé over de Kotterbosweg tot in Almere. In afbeelding a zijn de rietkragen langs het huidige fietspad weergegeven. In afbeelding b zijn de bomen en struwelen zichtbaar. In afbeelding c is het huidige fietspad richting Almere met gras aan weerszijden weergegeven

a

b

c

2.2 Werkzaamheden

In deze paragraaf worden de uitgangspunten en de voorgenomen activiteiten voor zowel de aanleg- als de gebruiksfase van de Doorfietsroute beschreven.

Uitgangspunten

- werkzaamheden vinden plaats tussen 07.00 uur en 19.00 uur;
- werkzaamheden vinden plaats **buiten het broedseizoen** (maart tot augustus). Er vinden dus enkel werkzaamheden plaats in de periode september tot en met februari;
- tijdens de werkzaamheden wordt geen gebruik gemaakt van kunstlicht tussen één uur voor zonsopkomst en één uur na zonsondergang;
- werkzaamheden nemen circa acht maanden in beslag;
- tijdens de gebruiksfase wordt gebruik gemaakt van vleermuisvriendelijke (amberkleurige) verlichting met aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren en doelgericht is op de Doorfietsroute.

Aanlegfase

Tijdens de aanlegfase wordt de toplaag langs de bestaande wegen gedeeltelijk ontgraven en geasfalteerd. Daarnaast worden op sommige plekken mogelijk bomen gekapt. Voor de werkzaamheden wordt gebruik gemaakt van mobiele kranen, vrachtauto's, shovel, asfaltvrees, asfaltset, een wals en een slipformpaver. Het frezen van de asfaltlaag zorgt voor de grootste geluidsverstoring, in de mate van 111dB(A) vanaf de bron. Dit is gebaseerd op een geluidsberekening van Witteveen+Bos gedaan is voor een voorgaand project (Rondweg Lelystad-Zuid), welke ook bruikbaar is voor de Doorfietsroute.

Gebruiksfase

Tijdens de gebruiksfase wordt het tracé gebruikt als Doorfietsroute. Over het gehele tracé wordt vleermuisvriendelijke, doelgerichte verlichting toegepast. In de huidige situatie wordt het tracé al gebruikt door verkeer. In de toekomstige gebruiksfase wordt de route minder toegankelijk voor autoverkeer, wel wordt een toename van fietsverkeer en brommers/scooters verwacht.

3

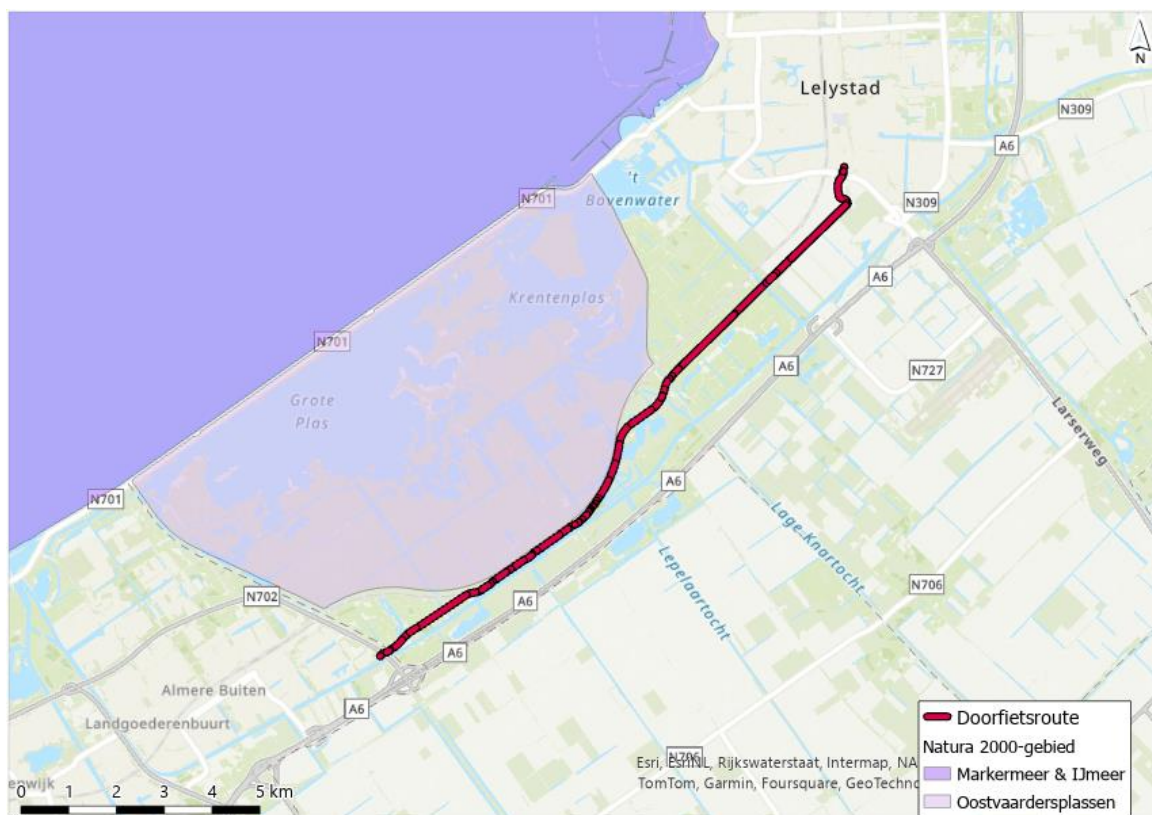
BESCHERMDE GEBIEDEN

3.1 Natura 2000 (Omgevingswet)

3.1.1 Gegevens

Het plangebied ligt op circa 70 meter langs de zuidelijke grens van Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen. Dit gebied heeft de status van Vogelrichtlijngebied (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2009). Tussen het plangebied en de Oostvaardersplassen ligt de spoorlijnverbinding Almere - Lelystad. Op iets grotere afstand (circa 4,5 km) ten noordwesten van het plangebied, ligt het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer (Vogel- en Habitatrichtlijngebied; (Ministerie van LNV 2009). Overige Natura 2000-gebieden (IJsselmeer, Ketelmeer & Vossemeer en Veluwevriendmeren) bevinden zich op grotere afstand (> 10 km) van het plangebied.

Afbeelding 3.1 Ligging Natura 2000-gebieden in de omgeving van het plangebied

Hierna wordt per Natura 2000-gebied een korte beschrijving gegeven van het gebied en van relevante aandachtspunten met betrekking tot het gebied.

Oostvaardersplassen

De Oostvaardersplassen zijn ontstaan in het voorheen diepste en natste deel van Zuidelijk Flevoland en werden behouden toen de zich ontwikkelende natuurwaarden aanleiding waren om de bestemming van industriegebied te wijzigen in natuurgebied. De omliggende delen van de polder klonken vervolgens in en om het gebied nat te kunnen houden werd ruim de helft van het gebied in 1976 omgeven door een kade, waardoor hier afzonderlijk peilbeheer mogelijk is. Na wisselingen van waterstanden en verdeling in een westelijk en een oostelijk deel kan het water tegenwoordig bij een hoge waterstand weer vrijelijk stromen en functioneert het bekade deel van het moeras als één geheel. Het waterpeil wordt bepaald door natuurlijke variaties in neerslag en verdamping. In de tweede helft van de jaren negentig is het oostelijke deel van het buitenkaadse gebied vernat en zijn zowel in het westen als in het oosten, aansluitend op het binnenkaadse gebied, uitgebreide complexen van poelen aangelegd (Ministerie van LNV 2009c).

Het Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor 14 broedvogels en 19 niet-broedvogels (Ministerie van LNV 2009c). Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstellingen staat in bijlage I.

Markermeer & IJmeer

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrictlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbegroeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranswervegetatie met sterkranswier in ons land. De kranswieren vormen in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor onder andere krooneenden. Belangrijk broedgebied voor visetende watervogels (visdief). Het Markermeer/IJmeer is van belang voor visetende (fuut, aalscholver, nonnetje, grote zaagbek, dwergmeeuw, zwarte stern), mosseletende (kuifeend, tafeleend, topper) en waterplantenetende (krooneend, meerkoet, tafeleend) watervogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de jaren negentig verslechterd door afname van de driehoekmossel in het Markermeer en afname van de spiering in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaatgerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd. De Gouwzee heeft een bijzondere betekenis door het voorkomen van een groot veld sterkranswier, waarop door grote aantallen duikende herbivoren (krooneend, tafeleend, meerkoet) wordt gefoerageerd (Ministerie van LNV 2009a).

Het Habitat- en Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor twee habitattypen, drie Habitatrictlijnsoorten, twee broedvogels en 18 niet-broedvogelsoorten (Ministerie van LNV 2009a). Een overzicht van deze habitattypen en soorten, en hun landelijke staat van instandhouding en doelstellingen staat in bijlage I.

3.1.2 Effecten en conclusie

Fysieke effecten

Het plangebied ligt op 70 meter van het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen en op 4,5 km van Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer. Als gevolg van de korte afstand tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen kan er potentieel sprake zijn van een verstoring door geluid, licht ('s avonds werken), trilling of optische verstoring. Deze verstoringaspecten dienen in een Voortoets verder te worden beoordeeld op mogelijke negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van 'Oostvaarderplassen'.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (minder dan 25 km) tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Naardermeer, Oostelijke Vechtplassen, Rijntakken en Veluwe) zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen (geen deposities) of is een Voortoets en/of Passende beoordeling nodig.

Indirecte effecten

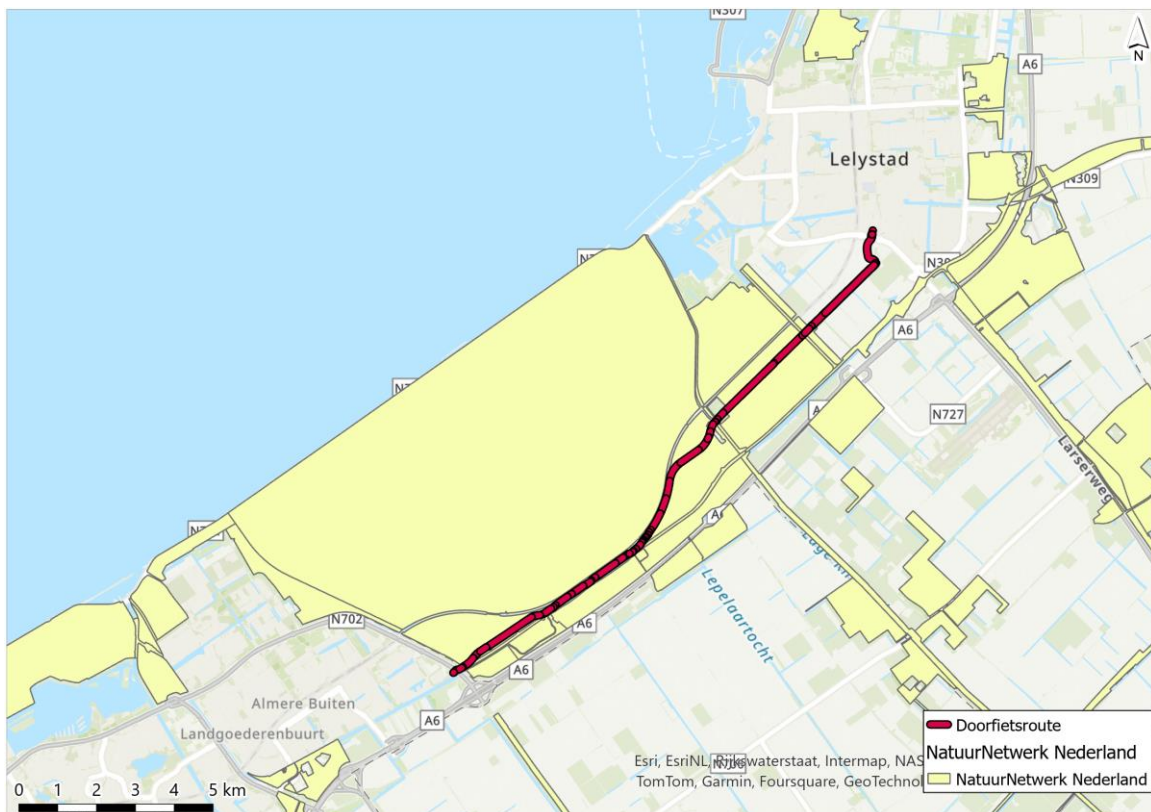
In tegenstelling tot fysieke effecten kunnen indirecte effecten een zeer grote reikwijdte hebben. Voorbeelden van mogelijke indirecte effecten zijn 'verontreiniging', 'verzoeting', 'verzilting', 'verdroging' of 'vernatting'. Het voornemen betreft de aanleg van een fietsroute, waarbij de top laag langs bestaande wegen gedeeltelijk wordt ontgraven en geasfalteerd. Bij de realisatie van de Doorfietsroute beperken graafwerkzaamheden zich tot de top laag en vindt geen grondwaterbemaling plaats. Gezien het grondwater onaangetast blijft is er geen sprake van verdroging, verzoeting, verzilting, of vernatting. Bij de aanleg of het gebruik van de Doorfietsroute zijn er geen werkzaamheden of activiteiten waarbij stoffen gebruikt worden die kunnen zorgen voor verontreiniging van de omgeving.

3.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

3.2.1 Gegevens

Het plangebied loopt direct door en nabij verschillende gebieden behorende tot het NNN-netwerk van de provincie Flevoland (afbeelding 3.2).

Afbeelding 3.2 Ligging NNN-netwerk in de omgeving van het plangebied

De Doorfietsroute loopt door NNN-gebieden Hollands Hout, Verbindingszone Knardijk, Oostvaardersveld, Verbindingszone Lage Vaart en Kotterbos en langs NNN-gebied Oostvaardersplassen. De wezenlijke kenmerken en waarden van deze delen van het NNN worden gevormd door de natuurbeheertypen: N01.03 (Rivier- en moeraslandschap), N05.04 (Dynamisch Moeras), N12.02 (Kruiden-en faunairijk grasland), N14.03 (Haagbeuken-en essenbos) en N16.04 (Vochtig bos met productie) (afbeelding 3.3).

Afbeelding 3.3 Ligging natuurbeheertypen

3.2.2 Effecten en conclusie

Het studiegebied van 3 kilometer rondom het tracé (inclusief plangebied) maakt deel uit van het NNN Flevoland, waardoor ruimtebeslag van het voornemen op NNN-gebieden niet op voorhand kan worden uitgesloten.

Daarnaast is in provincie Flevoland externe werking ten aanzien van het NNN een toetscriterium. Dit betekent dat, naast ontwikkelingen binnen NNN-gebieden, ontwikkelingen buiten de grenzen van NNN-gebieden met effecttypen die reiken tot binnen deze gebieden beoordeeld moeten worden. De werkzaamheden voor de aanleg van de Doorfietsroutedoorfietspad veroorzaken (mogelijk) verstoring in de vorm van geluid, licht (verlichting van het tracé tijdens de gebruiksfase), optische verstoring en trillingen. De natuurbeheertypes (vegetaties) en ecologische verbindingzones (EVZ) aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden zijn niet direct gevoelig voor verstoring door geluid, licht, optische verstoring en/of trillingen. Wel kan sprake zijn van een indirecte aantasting van deze NNN-elementen wanneer de verstoring ervoor zorgt dat ze hun functie voor soorten verliezen (bijvoorbeeld soorten die gebruik maken van de natuurbeheertypen als leefgebied of de EVZ als migratieroute).

In de huidige situatie is reeds sprake van verstoring door de aanwezigheid van een spoorlijn en de A6 (verkeersgeluid en trillingen). Met de voorgenomen ontwikkeling is mogelijk sprake van aantasting of verlies van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN van Flevoland. Een nadere procedure met toepassing van het provinciale beschermingsregime is noodzakelijk.

3.3 Kaderrichtlijn Water (KRW)

De werkzaamheden vinden plaats buiten een KRW-waterlichaam en hebben geen mogelijke uitstralingseffecten naar een KRW-waterlichaam. Het is niet noodzakelijk een KRW-toetsing uit te voeren.

4

BESCHERMDE SOORTEN

4.1 Methode

Om de aanwezigheid van beschermde flora en fauna in of rondom het plangebied vast te kunnen stellen is een bureaustudie en een verkennend veldbezoek uitgevoerd. De bureaustudie bestond uit het raadplegen van de Nationale Databank Flora en Fauna in de periode van de afgelopen vijf jaar (NDFF) (NDFF, z.d.). Aanvullend hierop zijn, als daar aanleiding voor was, verspreidingsatlassen, internetbronnen en de op internet vrij verkrijgbare verspreidingsgegevens geraadpleegd. Ter verificatie van- en als aanvulling op de bureaustudie is een veldbezoek uitgevoerd op 18 juli 2024 door ecologen van Witteveen+Bos, waarbij het gehele tracé is bezocht. Soortgerichte inventarisaties en tellingen van afzonderlijke dier- en plantensoorten waren geen onderdeel van het veldbezoek; wel zijn toevallige waarnemingen van soorten of verblijfplaatsen genoteerd. Daarnaast is een habitatscan uitgevoerd. De inventarisatie is niet vlakdekkend en slechts indicatief, maar is voor deze fase voldoende gedetailleerd.

Op basis van de biotoopeisen van beschermde soorten, het veldbezoek en de resultaten van de bureaustudie is bepaald of beschermde soorten leefgebied kunnen vinden in en nabij het plangebied en of daar nader onderzoek naar nodig is. Aan de hand van de geplande werkzaamheden en de verstoringgevoeligheid van soorten is vervolgens bepaald of negatieve effecten kunnen optreden, en of er sprake is van een overtreding van de Omgevingswet.

4.2 Beschrijving per soortgroep

4.2.1 Flora

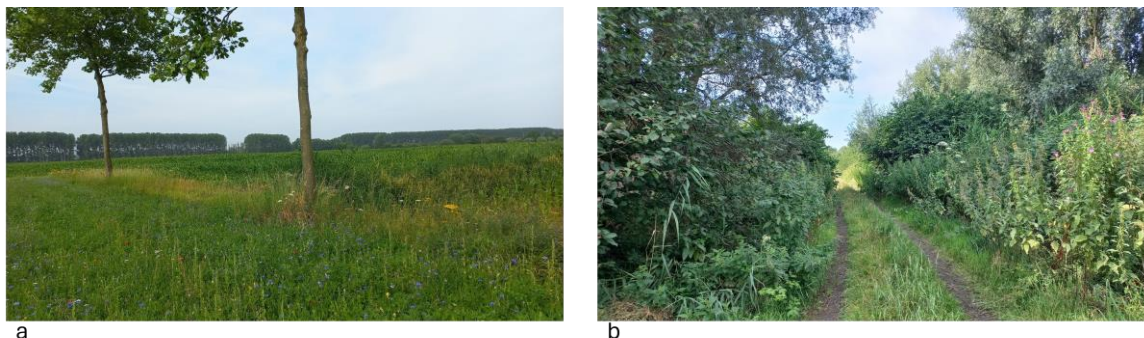
Bureaustudie

Uit de NDFF (NDFF, z.d.) blijkt dat de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied geen beschermde plantensoorten zijn waargenomen. Deze zijn hier op basis van verspreidingsgegevens ook niet te verwachten ('NDFF Verspreidingsatlas', z.d.). Het plangebied biedt geen geschikt habitat aan de beschermde soorten onder de Omgevingswet.

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten waargenomen. De vegetatie binnen het plangebied bestaat uit, afhankelijk van de locatie op het tracé uit gras, riet, berenklaauw, korenbloem, klaproos, margriet en brandnetel (afbeelding 4.1).

Afbeelding 4.1 Vegetatie binnen het plangebied. In afbeelding a vegetatie in de nabijheid van de Zuiderbrug, bestaande uit gras, korenbloem, margriet en klaproos. In afbeelding b vegetatie in de nabijheid van het Hollandse Hout, bestaande uit gras, berenklauw, riet en brandnetel

Het plangebied en de directe omgeving bieden geen geschikt biotoop aan de beschermde flora. De meeste onder de Omgevingswet beschermde flora is zeldzaam tot zeer zeldzaam en komt voor in zeer specifieke biotopen. Voorbeelden van biotopen waar onder de Omgevingswet beschermde soorten lokaal kunnen voorkomen zijn loof- en naaldbossen, hakhout en struwelen op kalkrijke, humeuze, vrij voedselarme, compacte en lemige bodems. Ook in heiden en borstelgraslanden en in onbemeste riet- en hooilanden, leemrijke akker (vooral onder wintergraan), op rivierduintjes, in kalkgraslanden en lemige blauwgraslanden, in duinvalleien en soms in het winterbed van rivieren komen de soorten voor. Daarnaast zijn er enkele soorten specifiek gebonden aan stenig substraat. Deze soorten zijn te vinden op rotsen, puinhellingen en oude (kalkrijke) muren. Het plangebied bestaat voornamelijk uit al bestaande infrastructuur en bijbehorende bermen, welke door maaibeheer ongeschikt zijn voor beschermde flora. Op basis van de ligging en de aard van het plangebied (stedelijk en agrarisch gebied) is het uitgesloten dat er binnen het plangebied beschermde plantensoorten voorkomen.

Effecten en conclusie

Uit de NDFF (NDFF, z.d.) blijkt dat er in de bredere omgeving (studiegebied van drie kilometer) van het plangebied gedurende de afgelopen vijf jaar geen waarnemingen zijn gedaan van de onder de Omgevingswet beschermde flora. Wel zijn binnen het studiegebied enkele rode lijst soorten waargenomen, welke niet beschermd zijn onder de Omgevingswet.

De aanwezige vegetatie binnen het plangebied betreft voornamelijk algemeen voorkomende vaatplanten, zoals brandnetel, gras, riet en berenklauw. Op basis van de locatie en gebiedskenmerken (beheerde bermen in agrarische en stedelijk gebied) is het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde soorten in het plangebied uitgesloten. Ook karthuis anjer en bergnachtorchis, die in de buurt van Lelystad-Haven zijn waargenomen, worden niet verwacht vanwege de afwezigheid van geschikt habitat (kalkgraslanden, blauwgraslanden).

Op basis van de aangetroffen vegetatietypen en de aanwezige biotopen binnen het plangebied kan het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde flora worden uitgesloten. Hierdoor zijn negatieve effecten voor deze soortgroep niet aan de orde. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.2 Grondgebonden zoogdieren

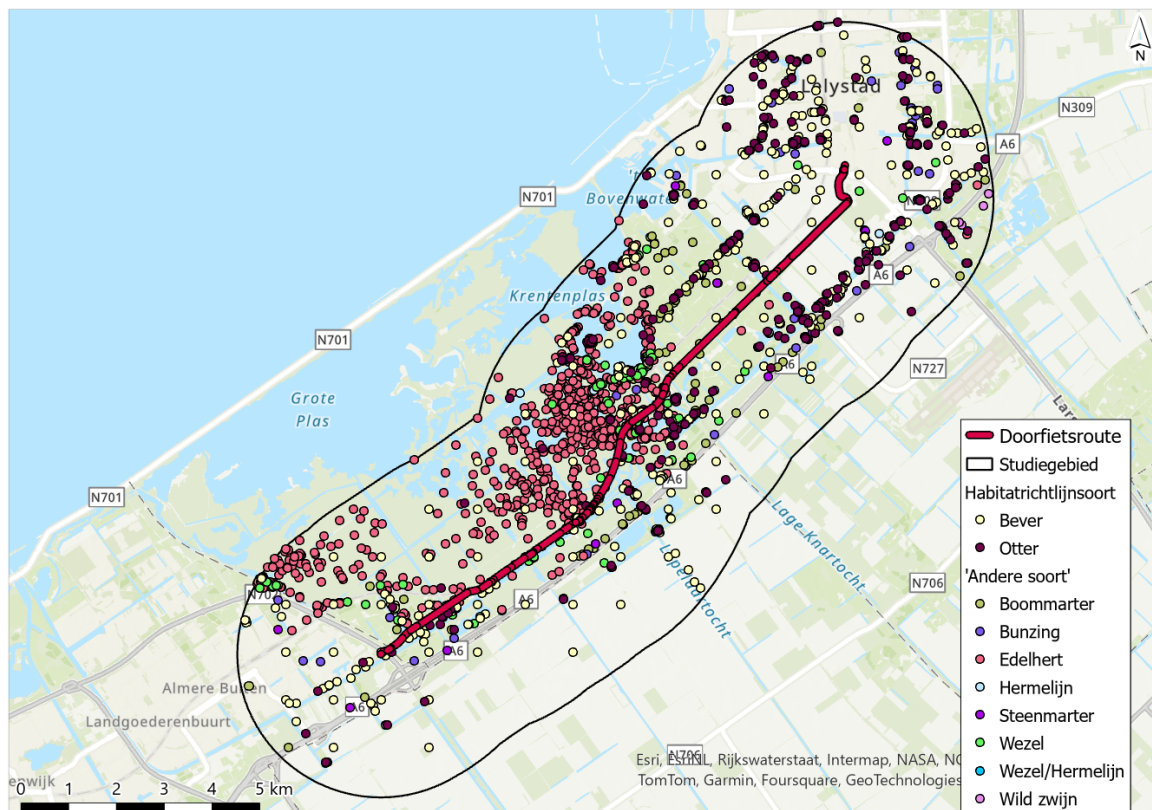
Bureaustudie

Op basis van de NDFF (NDFF, z.d.) zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van zoogdiersoorten die beschermd zijn onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet, zoals ree, egel en haas. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Flevoland een vrijstelling. Deze soorten mogen echter niet opzettelijk gedood worden.

Ook zijn waarnemingen bekend van niet-vrijgestelde 'Andere soorten' van de Omgevingswet: boommarter, bunzing, edelhert, hermelijn, steenmarter, wezel en wild zwijn (afbeelding 4.2). Waarnemingen van deze soorten concentreren zich binnen het Natura 2000-gebied Oostvaarderplassen en ten hoogte van het Hollandse Hout.

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten: bever en otter (afbeelding 4.2). Deze soorten worden verspreid door het studiegebied waargenomen, maar zijn vrijwel altijd gelokaliseerd in de buurt van water.

Afbeelding 4.2 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van grondgebonden zoogdieren in het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De biotoop-eisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Bever

Bevers komen voor in het overgangsgebied tussen land en water zoals moerassen, langs beken, rivieren en meren. De bever heeft een voorkeur voor rustige rivieren en meren omzoomd door broekbossen met bomen als wilg en els. De aanwezigheid van bossen op de oevers is een vereiste; (open of rotsige oevers worden gemeden) (Zoogdiervereniging, z.d.).

Otter

De otter leeft in oeverzones met voldoende dekking en rust van allerlei soorten stromende wateren, zoals meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Maar ook in kustzones, rotskusten en estuaria. Ze leven in schoon en zoet water, waar voldoende voedsel, dekking en rust is. In brakke en zoute wateren (in

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

Europa) komen ze alleen voor als er zoet water in de omgeving is, omdat ze dat nodig hebben voor het schoonhouden van hun pels en als drinkwater (Zoogdierverseniging, z.d.).

Boommarter

De boommarter leeft bij voorkeur in bossen. Als behendige klimmer en springer kan hij zijn leefgebied vanaf de grond tot in de boomtoppen benutten. Bij de boommarter wordt al gauw gedacht aan oud (loof)bos. In Nederland klopt dat beeld in ieder geval niet; de boommarter komt hier in allerlei typen en leeftijden bos voor. Boommarters leven bijvoorbeeld ook in de jonge bossen van de Flevopolders en in Moerasbossen in Overijssel en Utrecht (Zoogdierverseniging, z.d.).

Bunzing

De bunzing komt voor in allerlei verschillende landschapstypen, maar zijn voorkeur gaat uit naar een kleinschalig landschap met voldoende schuilmogelijkheden en water in de buurt. Dit kunnen oeverbegroeiingen, droge sloten, heggen, houtwallen, bosranden en akkerranden zijn, maar ook meer waterrijke gebieden zoals rietvelden of moerasgebieden. Daarnaast komt hij ook voor in vrij open terreinen, zoals weidegebieden met sloten (Zoogdierverseniging, z.d.).

Edelhert

Het edelhert komt in Nederland voor op de Veluwe, de Oostvaardersplassen en in het Weerterbos. Sporadisch wordt er een edelhert gesignaleerd op de Utrechtse Heuvelrug of langs de Duitse grens. Edelheren zijn aangepast aan allerlei biotopen. Ze komen voor in drogere loofbossen, heidevelden, vennen en moerassen. De voorkeur van de soort lijkt uit te gaan naar bosgebieden die grenzen aan grasgebieden en oibossen in rivierdalen. In de winter moet er voldoende gras en drinkwater aanwezig zijn (Zoogdierverseniging, z.d.).

Hermelijn

De hermelijn heeft een voorkeur voor een waterrijke omgeving, maar komt ook in agrarische cultuurlandschappen voor. Voorwaarde is dat er voldoende dekking is. Bossen worden gemeden, evenals de bebouwde omgeving. De hermelijn leeft in een hol, meestal een oud mollennest of konijnenhol en verplaatst zich meestal langs lijnvormige elementen die dekking bieden zoals heggen, muurtjes, oeverlijnen, etc. Ook maakt hij hierbij geregeld gebruik van holen van andere dieren. Een hol of gang moet een doorsnede hebben van vijf centimeter (Zoogdierverseniging, z.d.).

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland). Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overall waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt (Zoogdierverseniging, z.d.).

Wild zwijn

Het wild zwijn leeft bij voorkeur in droge en natte voedselrijke loofbossen en gemengde bossen. Eiken- en beukenbossen genieten duidelijk de voorkeur van de soort. Een voorwaarde voor de soort is de aanwezigheid van ondiepe poelen (zoelen) waarin ze modderbaden kunnen nemen (Zoogdierverseniging, z.d.).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van, onder de Omgevingswet, beschermde grondgebonden zoogdiersoorten. Wel werd er een dode (bos)spitsmuis aangetroffen op de Kotterbosweg, welke in de provincie Flevoland is vrijgesteld. Het plangebied biedt geschikt biotoop aan verschillende 'Andere soorten' van de Omgevingswet waarvoor in provincie Flevoland een vrijstelling geldt, zoals ree, egel, haas en algemeen voorkomende muizensoorten. Het studiegebied bevat geschikte biotopen voor deze soorten, met akkerlanden, bossen en natuurgebieden.

Afbeelding 4.3 In afbeelding a is de locatie waar de spitsmuis is aangetroffen weergegeven en in afbeelding b de gevonden spitsmuis

a

b

Ook voor de niet-vrijgestelde 'Andere soorten' boomarter, bunzing, edelhert, hermelijn, wezel en wild zwijn is er geschikt leefgebied aanwezig binnen het studiegebied. Deze soorten kunnen gebruik maken van de biotopen in het bosrijke gebied, maar ook van biotopen binnen het moerasrijke gebied. Er zijn voldoende schuilmogelijkheden en foerageermogelijkheden.

Voor de Habitatrichtlijnsoorten otter en bever is er geschikt leefgebied aanwezig binnen het studiegebied. Er zijn voldoende moerasgebieden en watergangen aanwezig om te gebruiken als leefgebied dan wel foerageergebied. Er is voldoende leefgebied voor amfibieën en vissen waar de otter op kan foerageren en voor bever is voldoende begroeiing als voedselbron aanwezig.

Effecten en conclusie

Vrijgestelde soorten

Het voorkomen van verschillende soorten grondgebonden zoogdieren ('Andere soorten' van de Omgevingswet) zoals bosspitsmuis, egel, haas en ree kan op basis van het aanwezige biotoop en de ligging van het plangebied niet worden uitgesloten. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Flevoland een vrijstelling van artikel 11.54 van het Bal (beschadigen/vernietigen van vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen). Een vergunningaanvraag en/of aanvullende maatregelen, dan wel compenserende maatregelen zijn voor deze vrijgestelde soorten niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht (artikel 11.27 Bal).

Niet- vrijgestelde 'Andere soorten'

Boomarter, bunzing, edelhert, hermelijn, wezel en wild zwijn zijn in de provincie Flevoland niet vrijgesteld. Het kan niet worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden leefgebied van deze soorten bevindt.

Echter is het uit te sluiten dat er permanent essentieel leefgebied voor deze soorten verloren gaat. In de huidige situatie is het tracé en de directe omgeving waar de werkzaamheden plaatsvinden niet geschikt als leefgebied voor de soorten en ook tijdens en na de werkzaamheden blijven de huidige leefgebieden behouden. Zo vinden er geen werkzaamheden plaats in bosgebieden of bekende foerageergebieden van boomarter, edelhert, wezel en wild zwijn, waardoor permanente effecten uit te sluiten zijn. Ook vinden er geen werkzaamheden op de oevers van watergangen plaats en komen hermelijn en bunzing niet direct naast wegen voor, waardoor het leefgebied van hermelijn en bunzing behouden blijft. Op basis van de huidige kennis is uit te sluiten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale staat van instandhouding doordat geen essentieel onderdeel van het leefgebied wordt aangetast, aangezien er geen vaste verblijfplaatsen dan wel foerageergebieden van uitzonderlijk belang verloren gaan.

In de gebruiksfase kan verstoring van de eerdergenoemde soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie, aangezien het tracé momenteel al in gebruik is door verkeer. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar verblijfplaatsen, dan wel essentieel leefgebied. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

Habitatrichtlijnsoorten

De aanwezigheid van grondgebonden zoogdieren beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden niet uitgesloten. Er is binnen het studiegebied geschikt leefgebied voor de soorten aanwezig. Echter is het uit te sluiten dat er essentieel leefgebied voor deze soorten verloren gaat. In de huidige situatie is het tracé en de directe omgeving waar de werkzaamheden plaatsvinden niet geschikt als leefgebied voor de bever en de otter. Er zijn geen werkzaamheden die de oevers dan wel de watergangen beïnvloeden, waardoor permanente effecten op verblijfplaatsen en/of het essentieel leefgebied van bever en otter uit te sluiten zijn.

Het valt echter niet uit te sluiten dat het voornemen een tijdelijke verstoring van (leefgebied van) de soorten veroorzaakt, hetgeen een overtreding van de Omgevingswet betreft. Hierdoor zijn de geplande werkzaamheden vergunningsplichtig.

De kwetsbare voortplantingsperiode loopt van mei tot en met augustus en van otter van april tot en met augustus (Borst, Sprong, en Teunissen 2020). Zoals in paragraaf 2.2 beschreven, worden de werkzaamheden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de soorten.

Een maatregel om negatieve effecten ten aanzien van bever en otter in de aanlegfase te voorkomen zijn werken vanuit één kant en niet overal tegelijk werken. Daarnaast is het belangrijk dat machines stapvoets rijden en dat enkel in de daglichtperiode gewerkt wordt (Gedeputeerde Staten van Flevoland 2020). Wanneer deze maatregelen zorgvuldig worden uitgevoerd is verstoring van bever en otter als gevolg van de werkzaamheden uit te sluiten. Er zijn dan ten aanzien van deze soorten geen vervolgstappen nodig in het kader van de Omgevingswet. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

In de gebruiksfase kan ook verstoring van de soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie, aangezien het tracé al gebruikt wordt door verkeer. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar verblijfplaatsen, dan wel essentieel leefgebied.

Tabel 4.1 Overzicht effectbeoordeling en conclusie ten aanzien van beschermde grondgebonden zoogdieren

Soort	Functie	Doden of vangen (art. 11.46 lid 1a Bal / art. 11.54 lid 1a Bal)	Verstoren individueen (art. 11.46 lid 1b Bal)	Beschadigen/vernielen voortplantingsplaatsen/ru stplaatsen (art. 11.46 lid 1d Bal / art. 11.54 lid 1b Bal)
bever	leefgebied		x	
otter	leefgebied		x	

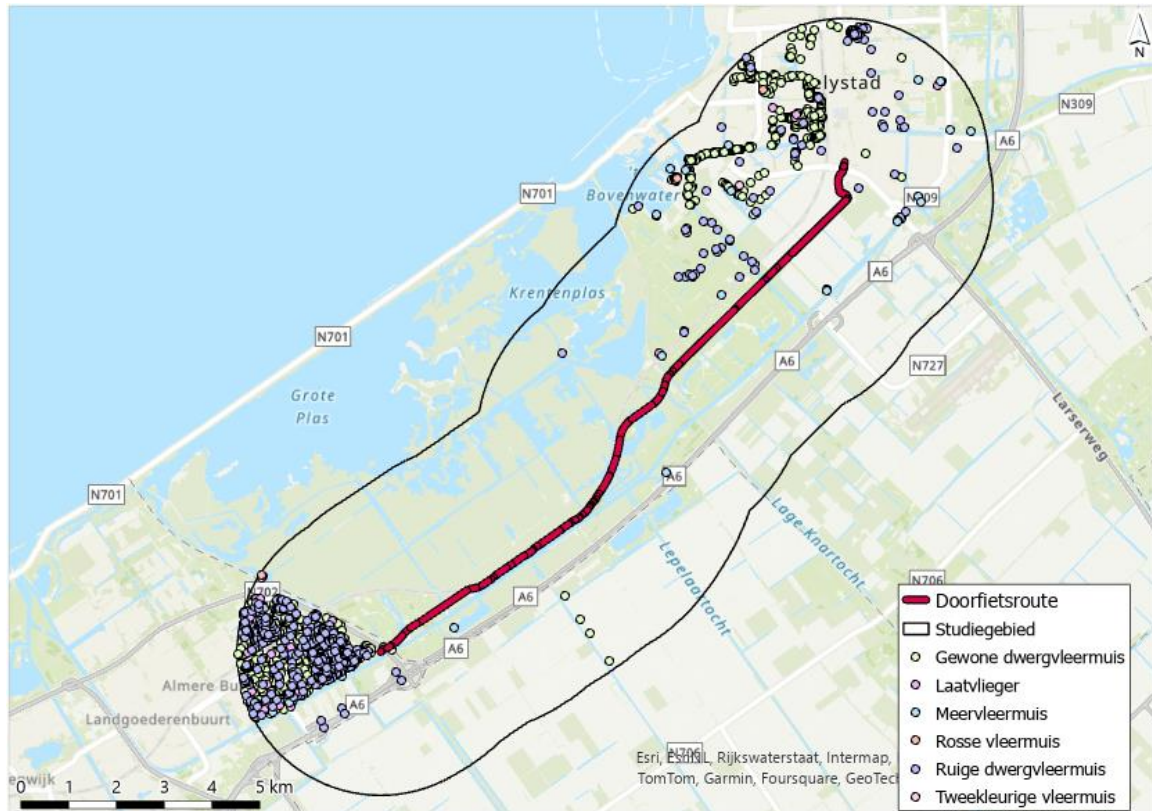
4.2.3 Vleermuizen

Bureaustudie

Alle soorten vleermuizen zijn in Nederland beschermd onder de Omgevingswet en vallen onder bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Volgens de NDFF (NDFF, z.d.) komen er tenminste zes soorten vleermuizen voor in de directe omgeving van het plangebied. Het betreft waarnemingen in de afgelopen vijf jaar binnen

drie kilometer van het plangebied van overvliegende en/ of foeragerende individuen van gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis, en tweekleurige vleermuis.

Afbeelding 4.4 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van vleermuizen in het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De waarnemingen van vleermuizen centreren zich rondom de stedelijke omgevingen van Almere en Lelystad. Daarnaast zijn er enkele waarnemingen van vleermuizen in het bosgebied bij de Torenvalkweg aangrenzend aan het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen.

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten staan in onderstaand kader beschreven.

Gewone dwergvleermuis

(Kraam)kolonies zijn in Nederland vooral in gebouwen, in spouwmuren, achter betimmering en daklijsten, of onder dakpannen gevonden. Gewone dwergvleermuizen zijn plaatstrouw, maar gebruiken meerdere verblijfplaatsen en verhuizen relatief vaak. Gebouwen worden ook als winterverblijf gebruikt, waarbij vergelijkbare plaatsen als in de zomer benut worden. Overwinterende gewone dwergvleermuizen worden vooral bij toeval gevonden in spouwmuren, onder dakpannen, achter betimmering en daklijsten. Daarnaast zijn ze ook in spleten in de muur van kerktorens, en in spleten in grotten, groeves, betonnen bruggen en parkeergarages en dergelijke gevonden. Ze kiezen temperatuurgevoelige winterslaapplaatsen. Bij vorst zoeken ze vaak verwarmde huizen op (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

Laatvlieger

Kraamkolonies komen voor zover bekend alleen in gebouwen voor. Ze wonen in de spouwmuur, achter de betimmering, onder daklijsten en dakpannen of onder het lood rondom de schoorsteen. Soms worden ze ook op zolders aangetroffen. Laatvliegers bewonen een netwerk van verschillende huizen die op een afstand van hooguit enkele honderden meters van elkaar liggen. Ze verhuizen soms wel, maar zijn in principe erg plaats- en gebiedstrouw. In de winter zoeken laatvliegers nauwe en relatief droge plaatsen op zoals spouwmuren, spleten en scheuren in zolders, oude kelders en soms ook kieren dicht bij de ingang van grotten (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

Meervleermuis

Kolonies van meervleermuizen bevinden zich vrijwel altijd in gebouwen zoals op kerkzolders, in spouwmuren en onder dakpannen. In de winter verdwijnen de meeste meervleermuizen op mysterieuze wijze. In Nederland worden in de winter in totaal ongeveer 400 meervleermuizen waargenomen. Voor zover we weten overwinteren meervleermuizen in Nederland in mergelgroeven, bunkers, forten, vestingwerken, oude steenfabrieken en kelders. Ook worden af en toe dieren waargenomen in gebouwen. De vleermuis vliegt na zonsondergang uit, waarbij afstanden tot zo'n 10 km worden overbrugd (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

Rosse vleermuis

Kraamkolonies zijn hoofdzakelijk bekend uit laaggelegen gebieden in Noord-Duitsland en Nederland. De rosse vleermuis is in West-Europa een uitgesproken boombewonende soort. Zowel solitaire mannetjes, groepen vrouwtjes met jongen, als dieren in winterslaap gebruiken boomholten als onderkomen. In Midden-Europa staat de rosse vleermuis bekend als een trekkende soort. Met behulp van ringonderzoek zijn in het verleden ook in Nederland waarnemingen gedaan die wijzen op trek. Anderzijds zijn er gebieden waar tijdens alle seizoenen rosse vleermuizen gevonden kunnen worden (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

Ruige dwergvleermuis

In het buitenland zijn verblijfplaatsen vooral aangetroffen in spleten en gaten in bomen, in nest- en vleermuiskasten, in gebouwen achter betimmeringen, achter daklijsten, onder dakbedekking en op zolders. Twee Nederlandse kolonies bewoonden spouwmuren. Vele solitaire mannetjes of kleine groepen zijn gevonden in spleten en gaten in bomen, achter lohangend schors en in kasten. Als winterverblijf zijn gebouwen (spouwmuur, dakpannen, betimmering), houtstapels, maar ook boomholtes en nest- en vleermuiskasten bekend (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

Tweekleurige vleermuis

In de zomer is de Tweekleurige vleermuis een bewoner van kieren en spleten in rotsen in bosachtig berglandschap en steppegebieden. In vlakke gebieden verblijft deze soort echter ook in muurspleten en zolderruimten van hoge gebouwen. Als winterslaapplaats worden grotten, kelders maar ook spleten in hoge gebouwen gebruikt (Vleermuiswerkgroep Nederland 2023).

In een eerdere studie naar bosaspecten snelfietspad Lelystad- Almere (Reinhold 2024) zijn slechts vier bomen met een holte of scheur aangetroffen binnen een straal van vijf meter van de rand van het huidige pad. Deze bomen bevinden zich alle vier in het bosdeel van de Torenavalkweg kruising met de Lage dwarsvaart (Reinhold 2024).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waarnemingen gedaan van (sporen van) vleermuizen. Wel zijn er lijnvormige elementen, zoals bomenrijen en verscheidene waterwegen aanwezig in het studiegebied. Deze maken het gebied geschikt als vliegroute tussen verblijfplaats en foerageergebied en tussen foerageergebieden.

Tijdens het veldbezoek werd tevens de aanwezigheid van verblijfplaatsen voor vleermuizen onderzocht. Hierbij werden geen verblijfplaatsen aan getroffen in de bomen direct langs het fietspad, maar zowel het bosgebied langs de Torenavalkweg en het bosgebied Hollandse Hout bevatten potentieel holten. Tijdens het veldbezoek waren holten in het bosgebied niet waarneembaar wegens bladeren aan de bomen (afbeelding 4.5).

Afbeelding 4.5 Bosgebieden met mogelijke holten. In afbeelding a het gebied langs de Torenvalkweg en in afbeelding b is het bosgebied Hollandse Hout weergegeven

a

b

Effecten en conclusie

Foerageergebied en vliegroutes

De aanwezigheid van foerageergebied of een vliegroute boven en langs het plangebied kan niet worden uitgesloten. Dit betekent dat er potentieel verstoring van vleermuizen door licht (gebruik van kunstlicht) en geluid (freen van asfalt) kan optreden tijdens de werkzaamheden. Deze verstoring treedt op als in de actieve periode van vleermuizen wordt gewerkt, te weten de periode maart - november, tussen een uur voor zonsondergang tot een uur na zonsopkomst. In de directe omgeving van de het plangebied zijn ruim voldoende alternatieve vliegroutes en foerageergebieden van gelijkwaardige kwaliteit aanwezig waar vleermuizen naar kunnen uitwijken, zoals andere lijnvormige waterpartijen, tuinen, weilanden en struwelen. Gezien de aard van de werkzaamheden zal verstoring daarnaast slechts kortdurend en tijdelijk van aard zijn.

Echter kunnen in de omgeving foeragerende en overvliegende vleermuizen worden verstoord, wanneer de werkzaamheden zorgen voor geluid, licht of trillingen in het gebied. Het verstoren (en daarmee tevens indirect aantasten van het leefgebied) van vleermuizen is onder de Omgevingswet verboden. Deze vorm van verstoring is echter te voorkomen door werkzaamheden uit te voeren buiten de actieve periode voor vleermuizen, bij daglicht (tussen een uur na zonsopkomst en een uur voor zonsondergang) en bij voorkeur in de winterperiode (november tot februari). Werkzaamheden vinden plaats in de periode september tot en met februari, waardoor het grootste gedeelte van de werkzaamheden plaats vindt in de winterperiode. De meest versturende werkzaamheden dienen uitgevoerd te worden in de periode november tot februari. Waar verlichting nodig is dient gebruik te worden gemaakt van efficiënt lichtbeheer. Dit kan door:

- gebruik te maken van vleermuisvriendelijke verlichting;
- het kunstmatig licht enkel daar te richten waar het ook daadwerkelijk nodig is (doelgericht);
- gebruikt te maken van armaturen die het licht door middel van een scherpe bundel één bepaalde kant (en weg van het foerageergebied/ de vliegroute) richten;
- gebruik te maken van aangepaste armaturen die verstrooiing van licht minimaliseren;
- het aantal lampen, de lichtintensiteit en het gebruik van hoge lichtmasten met veel lichtverstrooiing te beperken;
- voor en na de werkzaamheden het gebruik van kunstverlichting te beperken tot enkel verlichting ter beveiliging van opslagterreinen. Ook hiervoor gelden de bovenvermelde restricties.

Verblijfplaatsen

Bomen binnen het plangebied bieden potentieel geschikte verblijfplaatsen aan vleermuizen. Het voornemen kan leiden tot verstoring van deze verblijfplaatsen. Direct aan het tracé bevinden zich geen verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze worden dan ook niet vernietigd of verstoord. Op grotere afstand van het tracé bevinden zich mogelijk wel verblijfplaatsen van vleermuizen. Deze worden door de grotere afstand en de aard van de werkzaamheden niet vernietigd of verstoord worden.

Tabel 4.2 Overzicht effectbeoordeling en conclusie ten aanzien van vleermuizen

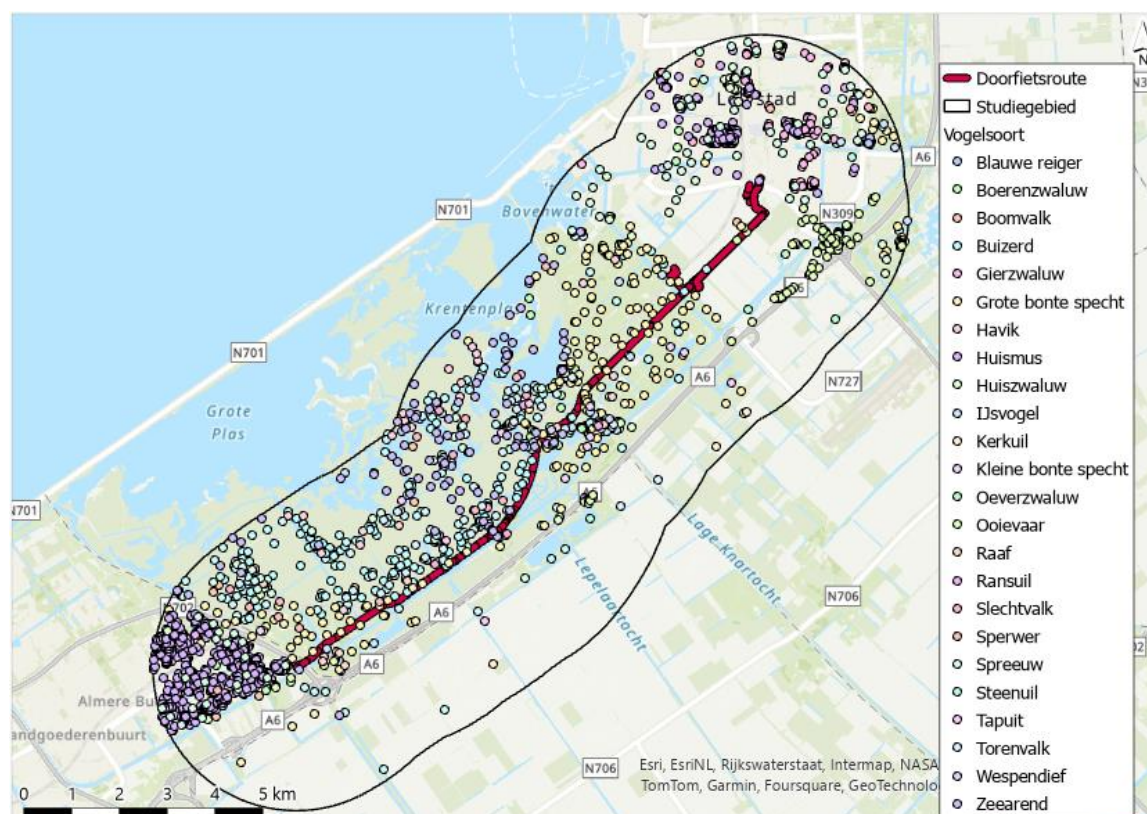
Soort	Functie	Doden of vangen (art. 11.46 lid 1a Bal)	Verstoren (art. 11.46 lid 1b Bal)	Beschadigen/vernielen voortplantingsplaatsen /rustplaatsen (art. 11.46 lid 1d Bal)
gewone dwergvleermuis	foerageergebied		x	
laatvlieger	foerageergebied		x	
meervleermuis	foerageergebied		x	
rosse vleermuis	foerageergebied		x	
ruige dwergvleermuis	foerageergebied		x	
tweekleurige vleermuis	foerageergebied		x	

4.2.4 Vogels

Bureaustudie

In de afgelopen vijf jaar werden binnen drie kilometer van het plangebied verschillende vogelsoorten waargenomen zoals ekster, merel en koolmees. Daarnaast werden in de omgeving van het plangebied ook verschillende soorten waargenomen waarvan de nesten jaarrond beschermd zijn. Het betreft vooral waarnemingen van overvliegende en foeragerende individuen. Van blauwe reiger, boerenzwaluw, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote bonte specht, havik, huismus, ijsvogel, kerkuil, kleine bonte specht, oeverzwaluw, ooievaar, raaf, ransuil, slechtvalk, sperwer, spreeuw, steenuil, tapuit, torenvalk, wespendif en zeearend zijn echter ook nest- en/of territorium-indicerende waarnemingen bekend of verblijfplaatsen vastgesteld (afbeelding 4.6). Waarnemingen verspreiden zich over het gehele tracé, maar blijven voornamelijk aan de noordwestzijde van de A6.

Afbeelding 4.6 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van beschermde broedvogels binnen het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De volgende categorie 5b soorten zijn nest-indicerend waargenomen in de omgeving van het plangebied: blauwe reiger, grote bonte specht, huiszwaluw, ijsvogel, kleine bonte specht, oeverzwaluw, spreeuw en tapuit.

De biotoopeisen van categorie 1 t/m 4 en 5a soorten waarvan nest- of territorium-indicerende waarnemingen bekend zijn in de omgeving van het plangebied, staan in onderstaand kader beschreven.

Boerenzwaluw

broedt in open schuren en onder brede dakoverstekken, onder bruggen en incidenteel ook op andere beschutte plaatsen. Het voedsel wordt gezocht in de lucht: het bestaat uit enorme hoeveelheden kleine vliegende insecten die in volle vlucht verzameld worden. Ook komt de boerenzwaluw veel voor in de omgeving van water, waar de zwaluwen rakelings overheen scheren om insecten te verzamelen (Vogelbescherming 2023).

Boomvalk

Jaagt in open en halfopen land: parklandschappen, heiden en hoogvenen, open duin en moeras, boerenland en dorpen, ook wel in buitenwijken van steden. Broedt in allerlei typen bos, liefst in halfopen bos of aan de randen ervan, ook wel in solitaire bomen; bijna overal waar kraaien en eksters broeden. Dus ook regelmatig in populierensingels, op erven, in hoogspanningsmasten en in stadsparken. Concentraties boomvalken zijn vaak daar waar veel libellen zijn (Vogelbescherming 2023).

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

Buizerd

Is te vinden in uitgestrekte bossen afgewisseld met heide en boerenland, moerasbossen, boerenland met bosjes en houtwallen, duinvalleien met struweel, bosjes in steden. Combinatie van geschikte nestgelegenheid (bos of een bosje) met open land met veel voedsel is ideaal (Vogelbescherming 2023).

Gierzwaluw

Voor hun nestgelegenheid zijn gierzwaluwen afhankelijk van beschikbaarheid van gebouwen met geschikte holtes. Ze jagen boven uiteenlopende habitats in dorpen en steden. Al het voedsel wordt gevangen in de lucht, ze zijn gespecialiseerd in het vangen van insecten in volle vlucht. Daarvoor zoeken ze meestal de luchtlagen op die op dat moment de meeste insecten bevatten, en dat kan best een flinke hoogte zijn (Vogelbescherming 2023).

Havik

Combinatie van bos met geschikte nestbomen met open land om te jagen. Broedt in naald- en loofbossen, ook in moerasbos, soms in parken. Jaagt in het bos, maar ook in tussenliggende weilanden en akkers, in aangrenzende open gebieden (heide en hoogveen, moerassen, boerenland) en steeds vaker ook in de stad. Belangrijk is de aanwezigheid van geschikte prooien. In de winter ook in nog opener terrein te vinden, zoals kwelders (Vogelbescherming 2023).

Huismus

Huismussen stellen prijs op een rommelige menselijke omgeving, met struikgewas, schuren, weilanden met vee, gemorst graan en zo verder. Talrijkst in dorpen en in oudere buitenwijken, met rommelige tuinen. Als er veel hoge bomen staan, verdwijnt de huismus. De huismus heeft 2 tot 3 legsels per broedseizoen met elk 4 - 6 eieren. Broedduur: 11 - 12 dagen. Huismussen broeden in een los kolonieverband. Het nest wordt vooral gemaakt onder dakpannen, in gaten en kieren van gebouwen en in mussenkasten. Het slordige nest bestaat uit takjes, stro, veertjes en hondenharen (Vogelbescherming 2023).

Kerkuil

Het voorkeursbiotoop van kerkuil betreft halfopen tot open cultuurlandschappen met allerlei landschapselementen die voor afwisseling zorgen. In bossen of zeer bosrijke gebieden kom je de kerkuil zelden tegen. De kerkuil gaat vanuit z'n roest- of nestplaats jagen in het open veld, het liefst daar waar gras- en bouwland worden afgewisseld met kruidenrijke akkerranden, houtwallen, heggen of bosjes. Ook ruig begroeide, slecht onderhouden graslandgebieden, braakliggende akkers, ruige grasstroken en wegbermen worden als jachtterrein benut. Broedt in ons land veelal in speciale nestkasten, heel incidenteel in boomholten (Vogelbescherming 2023).

Ooievaar

Het leefgebied bestaat uit extensief beheerde weilanden in veenweidegebieden en uiterwaarden met een hoge waterstand. Voor een broedplek maakt de ooievaar gebruik van kunstmatige nestgelegenheden op daken en wagenwielen, maar hij broedt ook in zelfgemaakte nesten in bomen (Vogelbescherming 2023).

Raaf

Leeft in Nederland in uitgestrekte gebieden waarin bossen en heide elkaar afwisselen; steeds vaker ook in bosjes in cultuurland. Zoekt voedsel ver van de nestplaats en vliegt soms kilometers om in weilanden of kwelders te foerageren. Afhankelijk van gebieden die rijk zijn aan grondfauna (Vogelbescherming 2023).

Ransuil

De ransuil bewoont een groot scala aan leefgebieden, variërend van agrarische gebieden tot open bos, bosranden, parken, duinen, heiden, hoogvenen en moerasgebieden. In groot, aaneengesloten bos ontbreekt hij veelal. De ransuil broedt en roest bij voorkeur in naaldbomen, die hem de beste dekking bieden. Daarnaast ook in houtwallen, boomgroepen, hagen en zelfs solitaire bomen (Vogelbescherming 2023).

Slechtvalk

Broedt op kliffen en op bergwanden, in nissen en op richels; ook in oude nesten van roofvogels en kraaien. Steeds vaker in nestkasten. In Nederland in steden (kantoorgebouwen, torens) en in open boerenland in hoogspanningsmasten. Soms op de grond (Waddeneilanden). Jaagt vaak ver van het nest,

in open landschappen met veel vogels. Buiten de broedtijd meestal in open landschappen, in boerenland, uiterwaarden op kwelders e.d. Zit vaak op de grond of op een paaltje, maar ook op een hoog uitkijkpunt (masten). Groot aanbod aan prooien cruciaal (Vogelbescherming 2023).

Sperwer

Broedt in bossen, soms tuinen en parken, meestal in een dicht, jong bos met naaldbomen (fijnspar, lariks), het liefst in halfopen landschappen. Soms ook in de stad of in tuinen, in open boerenland in windsingels, bosjes en op erven (Vogelbescherming 2023).

Steenuil

Veelal kleinschalige cultuurlandschappen met een variatie aan houtwallen, heggen, weiljes en knoestige bomen. In grootschalige landbouwgebieden is de steenuil afhankelijk van gevarieerde erven bij boerderijen of vrijstaande huizen. Jachtgebied bestaat uit open terrein met het hele jaar door lage vegetatie (beweiding). Voorts zijn er voldoende zitplaatsen van één tot anderhalve meter hoogte (paaltjes bijvoorbeeld) om vanuit te jagen. Er zijn schuilplaatsen en broedholen in oude bomen, schuren, gebouwen en dergelijke (Vogelbescherming 2023).

Torenvalk

Foerageert in open en halfopen land met veel woelmuizen. Jaagt in lage, rustige vlucht, tijdens bidden en vanaf een zitpost. Pakt prooi van de grond na een stootduik, is niet snel genoeg om vogels in de lucht te slaan. Broedt in nestkasten, solitaire bomen en aan de rand van bos en bosjes. Zelden ook op de grond. (Vogelbescherming 2023).

Wespendief

Leeft in loofbossen en gemengde bossen, met open plekken, heide hoogvenen en graslandjes, Ook moerasbos en kleinschalig cultuurland met bos. Zoekt wespen- en hommelnesten tijdens vlucht of vanuit een uitkijkpost en graaft ze daarna uit (Vogelbescherming 2023).

Zeearend

Belangrijk voor de soort is de combinatie van geschikte (grote, stevige) nestbomen op rustige plaatsen met vis- en watervogelrijke wetlands. Uiterwaarden met moerasbos, loofbossen bij grote meren, delta's met eilanden. In de winter in dezelfde gebieden, maar dan ook wel in grote heide- en hoogveengebieden of op uitgestrekte akkers. Kan op trek ook boven bossen en steden worden gezien. Vangt vooral vis die vlak onder de oppervlakte worden weggeplukt (zonder stootduik in het water, zoals bij visarend). Ook veel watervogels (eenden, koeten, jonge ganzen), maar minder vaak zoogdieren (haas) (Vogelbescherming 2023).

In een eerdere studie naar bosaspecten snelfietspad Lelystad- Almere (Reinhold 2024) zijn slechts vier bomen met een holte of scheur aangetroffen binnen een straal van vijf meter van de rand van het huidige pad. Deze bomen bevinden zich alle vier in het bosdeel van de Torenvalkweg kruising met de Lage dwarsvaart (Reinhold 2024).

Veldbezoek

Het plangebied biedt leefgebied aan een tal van vogelsoorten. Tijdens het veldbezoek zijn een variëteit aan veelvoorkomende vogelsoorten waargenomen zoals de aalscholver, gaai, kokmeeuw, zilvermeeuw, meerkoet, scholekster, houtduif, zwarte kraai, bruine kiekendief, tjiftjaf en snor. Daarnaast zijn ook waarnemingen gedaan van vogels met jaarrond beschermde nesten zoals blauwe reiger, buizerd, grote bonte specht en zeearend. Voor blauwe reiger en grote bonte specht geldt dat zij over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Er zijn tijdens het veldbezoek geen nesten aan getroffen in de bomen direct langs het fietspad, maar zowel het bosgebied langs de Torenvalkweg en het bosgebied Hollandse Hout bevatten potentieel nesten. Tijdens het veldbezoek waren nesten in bosgebied niet waarneembaar wegens bladeren aan de bomen (afbeelding 4.5).

Effecten en conclusie

Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels zijn beschermd onder artikel 3.1 11.37 van het Bal. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen (artikel 11.37 Bal).

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Binnen het plangebied is het voorkomen van jaarrond beschermde nesten van blauwe reiger, boerenzwaluw, boomvalk, buizerd, gierzwaluw, grote bonte specht, havik, huismus, ijsvogel, kerkuil, kleine bonte specht, oeverzwaluw, ooievaar, raaf, ransuil, slechtvalk, sperwer, spreeuw, steenuil, tapuit, torenvalk, wespendif en zeearend niet uit te sluiten. De werkzaamheden laten echter woningen ongemoeid. Er is een fauna inventarisatie omtrent houtkap uitgevoerd, waarbij vier bomen met holtes geschikt voor fauna zijn gevonden (Reinhold 2024). Deze bomen worden niet gekapt. Enkel bomen waarin geen nesten dan wel holtes zijn waargenomen zullen gekapt worden. Er worden dus geen jaarrond beschermde nesten vernietigd.

Ook buiten het plangebied, maar binnen het studiegebied en de maximale verstoringscontour van de werkzaamheden kunnen jaarrond beschermde nesten voorkomen. Het gaat dan zowel om nesten van gebouw bewonende soorten zoals bijvoorbeeld huismus en gierzwaluw in de woningen en schuren rond het plangebied als om boom- of paalbroeders zoals bijvoorbeeld torenvalk en zeearend in de bosgebieden. Deze nesten kunnen indirect worden aangetast wanneer de werkzaamheden zorgen voor een verstoring door geluid en/of trillingen tot bij het nest. In de huidige situatie is in de omgeving van het plangebied weliswaar reeds sprake van enkele verstoring als gevolg van wegen (geluidbelasting van circa 50 decibel (dB)). Bij een dergelijke, regelmatige en met een zekere frequentie optredende verstoring treedt vaak gewenning op (Vollandis.nl 2021). Van soorten die zich, ondanks deze sterke verstoring, hebben gevestigd in (de omgeving van) het studiegebied kan dan ook worden aangenomen dat deze tot op zekere hoogte gewend zijn aan verstoring door geluid en trillingen en zich hier mogelijk op hebben aangepast. Negatieve effecten op deze soorten als gevolg van een beperkte (en tevens tijdelijke) bijkomende geluidsverstoring zijn uit te sluiten. Aangezien de werkzaamheden plaats vinden buiten het broedseizoen kan verstoring van nestplaatsen worden uitgesloten.

In de gebruiksfase kan ook verstoring van de soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie, aangezien het tracé in de huidige situatie ook gebruikt wordt door verkeer. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar jaarrond beschermde nesten, dan wel essentieel leefgebied.

Overige broedvogels

Het studiegebied biedt leefgebied aan verschillende algemeen voorkomende broedvogels. Het voorkomen van algemeen voorkomende broedvogels gedurende het broedseizoen is dan ook aannemelijk. Voor aanwezige broedvogels geldt dat werkzaamheden tijdens het broedseizoen (maart tot en met september, afhankelijk van de soort) voor verstoring kunnen zorgen door trillingen of geluid. Dit is echter niet van toepassing, aangezien alle werkzaamheden plaatsvinden buiten het broedseizoen (zie paragraaf 2.2).

In de gebruiksfase kan ook verstoring van de soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar nesten, dan wel essentieel leefgebied.

4.2.5 Amfibieën

Bureaustudie

Op basis van de NDFF (NDFF, z.d.) zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van amfibiesoorten die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 van het Bal), zoals bastaardkikker en gewone pad. Voor deze soorten geldt binnen de provincie Flevoland een algemene vrijstelling. Deze soorten mogen echter niet opzettelijk gedood worden.

Echter zijn ook waarnemingen bekend van een niet-vrijgesteld amfibieënsoort die valt onder de 'Andere soorten'. Het betreft alpenwatersalamander, welke wordt waargenomen in het stedelijke gebied van Lelystad (afbeelding 4.7).

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van de Habitatrichtlijnsoorten: rugstreeppad en vroedmeesterpad. Vroedmeesterpad wordt voornamelijk waargenomen in het stedelijk gebied van Lelystad, waar rugstreeppad ook gevonden wordt in de Oostvaardersplassen ten hoogte van de Praamweg (afbeelding 4.7).

Afbeelding 4.7 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van beschermde amfibieën binnen het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De biotooppeisen van de in de omgeving waargenomen soort worden in onderstaand kader beschreven.

Rugstreeppad

De rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van de grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Maar hij wordt ook op klei- en veengronden aangetroffen. Voor de voortplanting is de rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes en plassen, maar ook slootjes en vennen kunnen geschikt zijn. Een voorwaarde is wel dat het water niet zuurder is dan pH 5. Brak water wordt getolereerd (Ravon 2023).

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

Vroedmeesterpad

De vroedmeesterpad komt van nature slechts voor in Zuid-Limburg. In stedelijk gebied zijn er enkele uitgezette populaties. De vroedmeesterpad komt voor op ruderaal terreinen, halfnatuurlijke graslanden en steden en dorpen. Zomer- en winterbiotoop zijn stenige, open hellingen en hellingbossen en graften met stenige ondergrond. Overwinteren kunnen ze ook in kalksteengroeven, kalkovens en andere bebouwing. Het voortplantingsbiotoop van de vroedmeesterpad bestaat voornamelijk uit typische pionierswateren in groeven, betonnen drinkbakken en in diepe koude bronpoelen langs hellingbossen (Ravon 2023).

Alpenwatersalamander

De alpenwatersalamander komt in Nederland in het zuiden en oosten voor, vaak in de buurt van bos en/of houtwallen. Hij heeft een voorkeur voor zandige leemgronden, waar hij voorkomt in beboste gebieden (loofbos) of kleinschalige landschappen met heggen en struwelen. De alpenwatersalamander is niet kieskeurig wat betreft zijn voortplantingsbiotoop. In het voorjaar is hij in allerlei typen water te vinden, zolang het niet snelstromend of rijk aan vis is. Alpenwatersalamanders overwinteren op het land, maar er zijn ook waarnemingen van kleine aantallen dieren die de hele winter in het water verblijven. In februari trekken ze naar het water (Ravon 2023).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn kikkers waargenomen in een sloot langs de Torenavalkweg. De soort(en) konden slechts vluchtig bekeken worden, maar zeer waarschijnlijk zijn dit veelvoorkomende beschermde amfibieën. Mogelijk is er marginaal leefgebied voor enkele 'Andere soorten' zoals bruine kikker of bastaardkikker. Door de aanwezigheid van enkele ondiepe sloten en begroeide oevers zijn delen van het studiegebied wel geschikt voor een aantal algemeen voorkomende, beschermde amfibieënsoorten. In de directe omgeving van het tracé zijn geen poelen die geschikt zijn voor amfibieën.

Effecten en conclusie

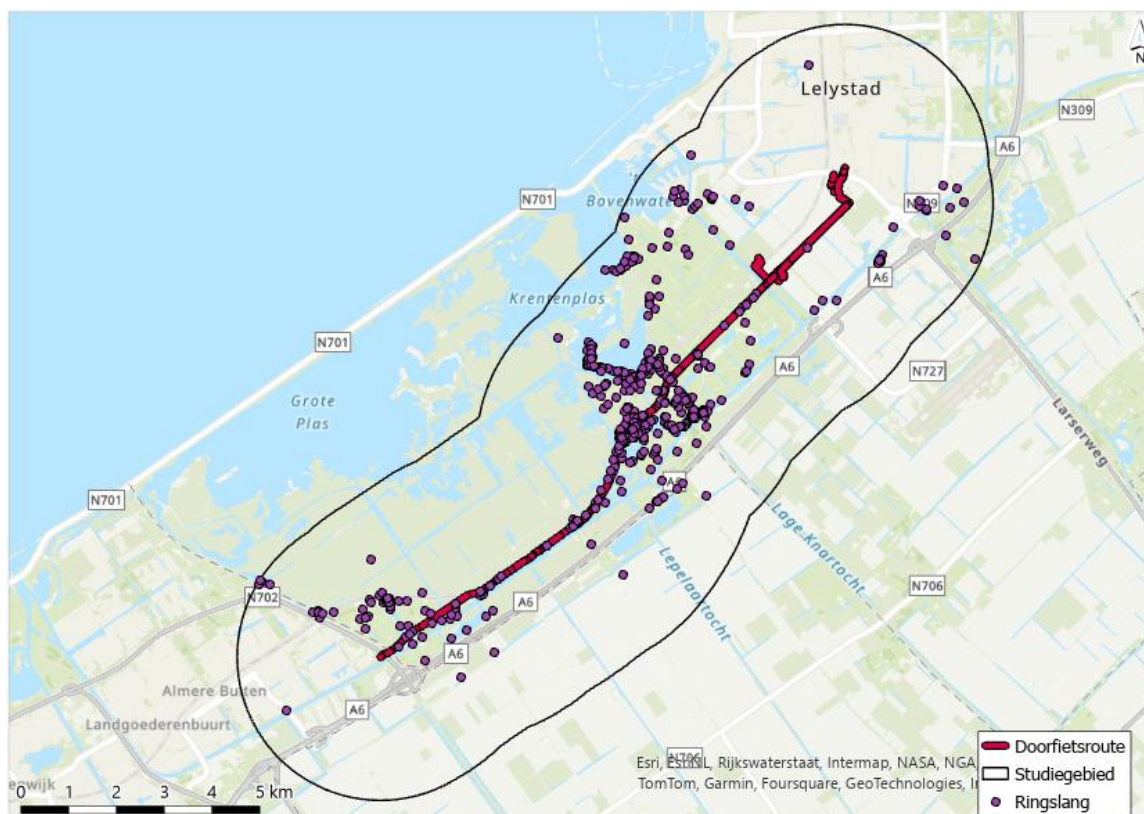
Op basis van het aanwezige biotoop kan het voorkomen van algemeen voorkomende 'Andere soorten' amfibieën zoals bruine kikker en bastaardkikker niet worden uitgesloten. Voor het verstoren van deze soorten in het kader van ruimtelijke ingrepen geldt een algemene vrijstelling. In de gebruiksfase kan ook verstoring van de soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar verblijfplaatsen, dan wel essentieel leefgebied. Vervolgstappen in kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.6 Reptielen

Bureaustudie

Op basis van de NDFF (NDFF, z.d.) zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van een reptielsoort die is beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal): de ringslang. Ringslang wordt binnen grote delen van het studiegebied waargenomen, maar waarnemingen concentreren zich met name rondom de aanwezige wateren in de omgeving van de Keersluisplas en Praamweg (afbeelding 4.8).

Afbeelding 4.8 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van beschermde reptielen binnen het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Ringslang

De ringslang is in Nederland vooral gebonden aan het water in veen- en riviergebieden. De ringslang houdt zich bij voorkeur op in overgangssituaties, waar naast gelegenheid om te zonnen ook voldoende schuilplaatsen aanwezig zijn. De ringslang komt in de loop van maart bij de eerste warme dagen uit zijn winterslaap. In het najaar gaan de dieren op zoek naar geschikte overwinteringsplaatsen. De ringslang overwintert op droge vorstvrije plaatsen, zoals gaten tussen boomwortels en holen en gangenstelsels van konijnen en muizen (Ravon 2009).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek werden geen, onder de Omgevingswet beschermde, reptielen aangetroffen. Wel is er binnen het studiegebied geschikt habitat voor de soort aanwezig. Echter is in de directe omgeving van het tracé geen geschikt habitat aanwezig. Er zijn nabij het tracé geen poelen aanwezig, die voor ringslang noodzakelijk zijn om te overleven.

Effecten en conclusie

Ringslang is in de provincie Flevoland niet vrijgesteld. Het kan niet worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden leefgebied van deze soorten bevindt.

Echter is het uit te sluiten dat er permanent essentieel leefgebied voor deze soort verloren gaat. In de huidige situatie is het tracé en de directe omgeving waar de werkzaamheden plaatsvinden niet geschikt als

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

leefgebied voor de soort en ook tijdens en na de werkzaamheden blijven de huidige leefgebieden behouden. Zo vinden er geen werkzaamheden plaats in de omgeving van poelen. Op basis van de huidige kennis is uit te sluiten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale staat van instandhouding doordat geen essentieel onderdeel van het leefgebied wordt aangetast en de verstoring slechts tijdelijk is. Op termijn wordt de functionaliteit van het plangebied zodoende niet aangetast. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

4.2.7 Vissen

Bureaustudie

Volgens de NDFF (NDFF, z.d.) zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied geen waarnemingen bekend van onder de Omgevingswet beschermde vissoorten. Binnen de Habitatrichtlijn zijn alleen de vissoorten houting en steur beschermd. Dit zijn beiden trekvis van grote wateren (zee, rivieren). Deze soorten migreren doorgaans door dieper en open water. Binnen het beschermingsregime 'Andere soorten' zijn alleen de vissoorten beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal en grote modderkruiper beschermd. Dit zijn soorten van zuurstofrijke, schone en stromende wateren (beekprik, elrits, gestippelde alver, beekdonderpad, kwabaal) of verlandende wateren (grote modderkruiper) (Ravon 2023).

Veldbezoek

Binnen het plangebied is geen water aanwezig, de aanwezigheid van vis is daardoor uitgesloten. Binnen de invloedssfeer van het plangebied is water aanwezig, maar er is geen geschikt biotoop aanwezig voor onder de Omgevingswet beschermde vissoorten (diep, open- of zuurstofrijk, stromend water).

Effecten en conclusie

Bij afwezigheid van waarnemingen van beschermde soorten in of nabij het plangebied en de afwezigheid van geschikt biotoop, is het voorkomen van onder de Omgevingswet beschermde vissoorten binnen het plangebied uitgesloten. Nader onderzoek en een vergunningaanvraag zijn niet nodig. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

4.2.8 Vlinders, libellen en andere ongewervelden

Bureaustudie

Op basis van de NDFF (NDFF, z.d.) zijn in de afgelopen vijf jaar binnen drie kilometer van het plangebied waarnemingen bekend van grote vos, grote weerschijnvlinder en Kempense heidelibel, die zijn beschermd onder het beschermingsregime 'Andere soorten' van de Omgevingswet (artikel 11.54 Bal).

Waarnemingen van de grote vos concentreren zich in het stedelijk gebied van Lelystad, maar bevinden zich ook rondom de keersluisplas in de buurt van het tracé. Waarnemingen van de grote weerschijnvlinder zijn over het gehele studiegebied verspreid, waarvan het grootste cluster zich rondom de wateren nabij de Praamweg bevindt. Van de Kempense heidelibel is één waarneming bekend binnen studiegebied, in de omgeving van de Knardijk- Torenvalkweg kruising (afbeelding 4.9).

Daarnaast zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende waarnemingen bekend van Habitatrichtlijnsoorten: rivierrombout, sierlijke witsnuitlibel en teunisbloempijlstaart. De waarnemingen van de rivierrombout zijn allen aan de overzijde van de A6 geconcentreerd en de waarnemingen van de sierlijke witsnuitlibel concentreren zich nabij de wateren in de buurt van de Praamweg. Teunisbloempijlstaart wordt waargenomen in het stedelijk gebied in zowel Lelystad als Almere (afbeelding 4.9).

Afbeelding 4.9 Waarnemingen in de afgelopen vijf jaar van beschermde ongewervelden binnen het studiegebied (NDFF, z.d.)^{1 2}

De biotoopeisen van de in de omgeving waargenomen soorten worden in onderstaand kader beschreven.

Teunisbloempijlstaart

De laatste jaren breidt de teunisbloempijlstaart zich vanuit Zuid-Limburg naar het noorden uit; de meeste waarnemingen komen uit de provincie Limburg, maar er zijn ook enkele exemplaren waargenomen in andere provincies, waaronder Noord-Brabant en Gelderland. Het biotoop bestaat uit open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. Waardplanten: wilgenroosje, teunisbloem, basterdwederik en kattenstaart (Vlinderstichting 2024).

Grote vos

De grote vos vliegt op warme, zonnige plekken in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote, vrijstaande bomen. Waardplanten zijn vooral de iepen maar ook wilgen en soms ook fruitbomen (zoete kers) of meidoorn (Vlinderstichting 2024).

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor in vochtige oudere loofbossen of wilgenbroekbos met open plekken erin. Vaak zijn het structuurrijke bossen of groepen samenhangende bosjes bestaande uit verschillende boomsoorten met beekdalen en paden met brede bermen in beekdalen. Waardplanten zijn de boswilg en soms grauwe wilg (Vlinderstichting 2024).

¹ Deze informatie is afkomstig uit NDFF en mag niet zonder toestemming van BIJ12 worden verstrekt aan derden of op enige andere wijze openbaar gemaakt worden.

² Met het interpreteren van de data op deze kaart dient rekening gehouden te worden met het waarnemerseffect. Zo betekent een punt niet per se een waarneming op die exacte plek en kunnen waarnemingen er dubbel in staan wanneer meerdere waarnemers dezelfde waarneming invoeren.

Rivierrombout

In Nederland wordt de Rivierrombout vooral langs grote rivieren aangetroffen. Bij meer door de mens beïnvloede rivieren (zoals in Nederland) bestaat de biotoop uit ondiep water met een glooiende, zandige oever tussen kribben. De kribben zorgen voor een plaatselijk lagere stroomsnelheid (Vlinderstichting 2024).

Sierlijke witsnuitlibel

De sierlijke witsnuitlibel komt voor nabij stilstaande, ongestoorde wateren met een rijke submerse watervegetatie. De soort is te vinden langs beschutte wateroevers van veenplassen, vijvers en dode rivierarmen. De wateren zijn doorgaans omgeven door bos en hebben een (matig) voedselrijk karakter. Een goed ontwikkelde helofytenvegetatie op de oever is van groot belang voor deze soort. Het centrale deel van de waterpartij moet open zijn. Anders dan andere witsnuitlibellen zijn de wateren waar de sierlijke witsnuitlibel zich in voortplant visrijk. In Nederland is er een populatie in de Weerribben en omgeving, maar sinds 2018 wordt de soort ook elders in het land aangetroffen (Vlinderstichting 2024).

Kempense heidelibel

Het leefgebied van de Kempense heidelibel bestaat uit ondiepe moerassen en brede verlandingszones van vennen en plassen. Overwintering gebeurt als ei. De larven leven in ondiep water tussen moerasvegetatie (Vlinderstichting 2024).

Veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn mogelijk beschermde vlinders waargenomen in de omgeving van de Torenavalkweg nabij de brug over de Lage dwarsvaart. De soort(en) konden slechts vluchtig bekeken worden, maar zeer waarschijnlijk zijn dit veelvoorkomende vlinders, zoals atalanta. Mogelijk is er marginaal leefgebied voor enkele 'Andere soorten' zoals grote weerschijnvlinder of grote vos.

Effecten en conclusie

Niet- vrijgestelde 'Andere soorten'

Door de aanwezigheid van waardplanten voor grote vos en grote weerschijnvlinder zijn delen van het studiegebied geschikt voor beschermde vlindersoorten. Het kan niet worden uitgesloten dat zich binnen de invloedssfeer van de geplande werkzaamheden leefgebied van deze soorten bevindt. Er is echter wel uit te sluiten dat er essentieel leefgebied voor beschermde vlindersoorten, libellen en ongewervelden verloren gaat. In de huidige situatie is het tracé en de directe omgeving waar de werkzaamheden plaatsvinden niet geschikt als leefgebied. Er zijn hier geen waardplanten, dan wel ondiepe moerassen. Op basis van de huidige kennis is uit te sluiten dat het voornemen een negatief effect heeft op de lokale staat van instandhouding doordat geen essentieel onderdeel van het leefgebied wordt aangetast en de verstoring slechts tijdelijk is. Op termijn wordt de functionaliteit van het plangebied zodoende niet aangetast. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

Habitatrichtlijnsoorten

De aanwezigheid van vlinders, libellen en ongewervelden beschermd onder de Habitatrichtlijn is binnen het invloedssfeer van de werkzaamheden niet uitgesloten. Echter is het uit te sluiten dat er essentieel leefgebied voor deze soorten verloren gaat. In de huidige situatie is het tracé en de berm waar de werkzaamheden plaatsvinden niet geschikt als leefgebied voor teunisbloempijlstaart, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel. Er zijn geen werkzaamheden die waardplanten dan wel poelen en moerassen beïnvloeden.

Het valt echter niet uit te sluiten dat het voornemen een tijdelijke verstoring van de soorten veroorzaakt, hetgeen een overtreding van de Omgevingswet betreft. Hierdoor zijn de geplande werkzaamheden vergunningsplichtig. Negatieve effecten ten aanzien van teunisbloempijlstaart, rivierrombout en sierlijke witsnuitlibel en andere soorten ongewervelden worden voorkomen wanneer in het zomerseizoen niet wordt gewerkt in de vroege ochtend of late avond, wanneer veel soorten niet actief zijn. Onder de vroege ochtend wordt verstaan tot één uur na zonsopkomst, onder late avond wordt verstaan vanaf één uur voor zonsondergang. Het niet werken tijdens de vroege ochtend en late avond valt onder de uitgangspunten van de werkzaamheden. Verstoring van ongewervelden als gevolg van de werkzaamheden zijn uit te sluiten. Er zijn ten aanzien van deze soorten geen vervolgstappen nodig in het kader van de Omgevingswet. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht.

De maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol.

In de gebruiksfase kan ook verstoring van de soorten optreden. Echter zal verstoring in de gebruiksfase gelijkwaardig zijn aan de verstoring in de huidige situatie. Verlichting zal gericht zijn op de Doorfietsroute en niet uitstralen naar waardplanten, dan wel essentieel leefgebied. Vervolgstappen in het kader van de Omgevingswet zijn niet nodig.

Tabel 4.3 Overzicht effectbeoordeling en conclusie ten aanzien van beschermde ongewervelden

Soort	Functie	Doden of vangen (art. 11.46 lid 1a Bal / art. 11.54 lid 1a Bal)	Verstoren individuen (art. 11.46 lid 1b Bal)	Eieren vernielen of rapen (art. 11.46 lid 1c Bal)	Beschadigen/vernielen voortplantingsplaatsen /rustplaatsen (art. 11.46 lid 1d Bal / art. 11.54 lid 1c Bal)
teunisbloempijlstaart	leefgebied		x		
rivierrombout	leefgebied		x		
sierlijke witsnuitlibel	leefgebied		x		

HOUTOPSTANDEN

Binnen het plangebied zijn bomen aanwezig die in het kader van de aanleg van de Doorfietsroute mogelijk worden gekapt. Het omgevingsplan regelt de regels rondom bomenbeleid. Indien het plangebied buiten de bebouwingscontour houtkap (Bal) van de gemeente Almere en/of Lelystad ligt, is op de desbetreffende bomen het Bal van kracht. Indien het plangebied binnen de bebouwingscontour houtkap ligt, is het omgevingsplan van kracht. Of een houtopstand zich binnen de bebouwingscontour houtkap bevindt is terug te vinden in het omgevingsplan. In artikel 5.165b Besluit kwaliteit leefomgeving, lid 2 staat dat een 'bebouwingscontour houtkap' wordt aangewezen aansluitend aan stedelijk gebied. Het begrip 'stedelijk gebied' wordt in bijlage I bij artikel 1.1 van het Bkl omschreven.

Wanneer bekend is of en welke bomen gekapt worden in het kader van de werkzaamheden, wordt aanbevolen een bomenonderzoek uit te voeren bestaande uit een bureaustudie en een inventarisatie in het veld. De bureaustudie is bedoeld om na te gaan welke voorwaarden van kracht zijn op de te kappen bomen. Zo wordt nagegaan of de te kappen bomen zijn opgenomen in het bomenstructuurplan van de gemeente (bv. als structuurbepalende of waardevolle boom) en of de gemeente bijkomende voorwaarden stelt aan het kappen van deze specifieke exemplaren. Op basis hiervan kunnen de noodzakelijke vervolgstappen in relatie tot de natuurwetgeving betreft houtopstanden worden beschreven. Hieruit kan volgen dat één of meerdere van volgende aanvragen/handelingen nodig zijn:

- omgevingsvergunning - omgevingsplanactiviteit kappen;
- melding - vellen houtopstanden.

De inventarisatie in het veld is bedoeld om de soort, diameter en locatie van de te kappen bomen te onderzoeken en registreren. Deze informatie is immers nodig voor het in een latere fase aan kunnen vragen van een eventuele omgevingsvergunning.

5.1 Omgevingswet - bescherming houtopstanden

Het begrip 'houtopstand' is in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet als volgt gedefinieerd: 'zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout en griend'. Indien men houtopstanden wenst te vellen die buiten de bebouwingscontour houtkap liggen, zijn de rijksregels uit het Bal van toepassing. Het Bal heeft betrekking op houtopstanden bomen of beplanting met een oppervlakte van meer dan 10 are (1000 m²), of meer dan 20 bomen in rijbeplanting (gerekend over het totaalaantal rijen). Hierbij is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Indien toch gekapt wordt dient een kapmelding te worden ingediend bij de provincie of bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij een activiteit van nationaal belang. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij een kapmelding niet is vereist, deze staan vermeld in art. 11.111 lid 2 van het Bal:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving - geconsolideerde Staatsbladversie 479;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden voorkomen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;

- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1°. wegbeplantingen;
 - 2°. beplantingen langs waterwegen; en
 - 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;
- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1°. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2°. bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m; en
 - 3°. zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het Bal kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Wie (een deel van) een houtopstand velt, moet dit minstens één maand voorafgaand aan de kap melden bij de provincie (art. 11.126 Bal). Dit artikel is niet van toepassing op het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast heeft degene die een houtopstand velt de plicht om hetzelfde areaal te herplanten binnen 3 jaar na het vellen of het tenietgaan van de houtopstand (art. 11.129 Bal). Provincies kunnen bij verordening bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Ook kunnen provincies een afwijkende termijn voor de melding opnemen in de provinciale omgevingsverordening.

5.2 Omgevingsplan - bomenbeleid

Zowel voor de gemeente Almere als voor de gemeente Lelystad is met betrekking tot het bomenbeleid dezelfde wetgeving van kracht. Voor de gemeente Almere gaat het om Omgevingsplan artikel 22.299 en voor de gemeente Lelystad betreft het Omgevingsplan artikel 22.289.

Artikel 22.299/Artikel 22.289 Omgevingsplanactiviteit: vellen van houtopstand

- 1 bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand, identificeert de aanvrager op de aanduiding, bedoeld in artikel 7.3, onder d, van de Omgevingsregeling, iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer;
- 2 per genummerde houtopstand worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
 - a de soort houtopstand;
 - b de locatie van de houtopstand op het voor-, zij-, of achtererf;
 - c de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld; en
 - d de mogelijkheid tot herbeplanten of het voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aantal soorten over te gaan.

6

SAMENVATTING

6.1 Beschermde gebieden

6.1.1 Natura 2000

Fysieke effecten

Het optreden van fysieke effecten, zoals verstoring door oppervlakteverlies, geluid, licht, trilling of optische verstoring kan als gevolg van de afstand (70 meter) tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied Oostervaarderplassen niet worden uitgesloten. Een Voortoets om fysieke effecten van het voornemen op Natura 2000-gebieden te toetsen is nodig.

Stikstofdepositie

Door de aard en omvang van de werkzaamheden, in combinatie met de afstand (minder dan 25 km) tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden (Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Naardermeer, Oostelijke Vechtplassen, Rijntakken en Veluwe) zijn effecten van stikstofdepositie op voorhand niet uit te sluiten. De omvang en reikwijdte van de stikstofdepositie door de werkzaamheden en/of het gebruik dienen met een AERIUS-berekening inzichtelijk gemaakt te worden. Afhankelijk van de uitkomst zijn er geen vervolgstappen of is een Voortoets en/of Passende beoordeling nodig.

Indirecte effecten

Het voornemen betreft de aanleg van een fietsroute, waarbij de topklaag langs bestaande wegen gedeeltelijk wordt ontgraven en geasfalteerd. Als gevolg van deze werkzaamheden is mogelijk sprake van 'verontreiniging' of 'verdroging' binnen de omliggende Natura 2000-gebieden omdat de werkzaamheden effect hebben op de waterhuishouding en/of verontreiniging veroorzaken.

6.1.2 Natuurnetwerk Nederland

Het studiegebied (inclusief plangebied) maakt deel uit van het NNN Flevoland, waardoor ruimtebeslag van het voornemen op NNN-gebieden niet op voorhand kan worden uitgesloten.

Daarnaast is in provincie Flevoland externe werking ten aanzien van het NNN een toetscriterium. Dit betekent dus dat, naast ontwikkelingen binnen NNN-gebieden, ontwikkelingen buiten de grenzen van NNN-gebieden met effecttypen die reiken tot binnen deze gebieden beoordeeld moeten worden.

Daarnaast heeft bijkomende verstoring die mogelijk optreedt in het kader van de realisatie van de Doorfietsroute heeft mogelijk negatieve effecten op het ecologische functioneren van het NNN-gebied. Met de voorgenoemde ontwikkeling is mogelijk sprake van aantasting of verlies van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN van Flevoland. Een nadere procedure met toepassing van het provinciale beschermingsregime is noodzakelijk.

6.1.3 KRW

De werkzaamheden vinden plaats buiten een KRW-waterlichaam en hebben geen mogelijke uitstralingseffecten naar een KRW-waterlichaam. Het is niet noodzakelijk een KRW-toetsing uit te voeren.

6.2 Beschermde soorten

In tabel 6.1 zijn de bevindingen en conclusies ten aanzien van de beschermde soorten samengevat.

Het is noodzakelijk dat er aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten en de aanwezigheid van vleermuizenverblijfplaatsen. Deze aanvullende onderzoeken dragen bij aan het formuleren van effectieve en concrete maatregelen.

In de tabel wordt onderscheid gemaakt tussen 'maatregelen om overtreding Omgevingswet te voorkomen' en 'benodigde mitigerende/compenserende maatregelen' in het geval van een vergunningaanvraag. In de eerste categorie vallen maatregelen die voorafgaand aan of tijdens de uitvoering van het voornemen getroffen kunnen worden en waarmee de noodzaak tot verdere vervolgstappen vervalt. In de tweede categorie vallen noodzakelijke maatregelen waarmee de lokale staat van instandhouding van een soort gewaarborgd wordt, indien voor het voornemen een omgevingsvergunning nodig is in het kader van de Omgevingswet.

Tabel 6.1 Samenvattende tabel beschermde soorten

Soortgroep	Kans op overtreding Omgevingswet?	Vervolgstappen nodig?		Natuurvergunning	
		Maatregelen om overtreding Omgevingswet te voorkomen	Vervolgonderzoek (indien voorkomen overtreding Omgevingswet niet of onvoldoende mogelijk)	Is een vergunning nodig?	Benodigde mitigerende/compenserende maatregelen
flora	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
grondgebonden zoogdieren	ja, wanneer bever en/of otter verstoord wordt door de werkzaamheden	ja, door: - vluchtruimte te creëren door vanaf één kant te werken - machines stapvoets te laten rijden - alleen gedurende de daglichtperiode te werken de maatregelen dienen uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol	nee, aanwezigheid otter en bever binnen de verstoringscontour voldoende aangetoond	nee, mits mitigerende maatregelen vanuit het ecologisch werkprotocol in acht worden genomen ja, indien gedurende de werkzaamheden toch bevers en otter verstoord worden	
vleermuizen (foerageergebieden en vliegroutes)	ja, indien foeragerende/overvliegende vleermuizen worden verstoord	ja, door: - werkzaamheden overdag uitvoeren en gebruik maken van vleermuisvriendelijk lichtbeheer	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	
vleermuizen (verblijfplaatsen)	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	
vogels (algemene broedvogels)	nee	- geen, wel zorgplicht	nee	nee	
vogels (jaarrond beschermde nesten)	nee	- geen, wel zorgplicht		nee	
amfibieën	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
reptielen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	n.v.t.
vissen	nee	geen, wel zorgplicht	nee	nee	
vlinder, libellen & ongewervelden	ja, indien teunisbloempijlstaart, rivierrombout en/of sierlijke witsnuitlibel worden verstoord	ja, door: - in het zomerseizoen niet werken in de vroege ochtend of late avond (tot één uur na zonsopkomst of binnen één uur voor zonsondergang) De maatregel dient uitgewerkt te worden in een ecologisch werkprotocol	nee	nee, mits met maatregelen (zie kolom 3) een overtreding wordt voorkomen	

6.3 Houtopstanden

Voor het kappen van de bomen in en rond het plangebied moet een Omgevingsvergunning worden aangevraagd, omdat de bomen in beheer zijn van de gemeente Almere dan wel gemeente Lelystad.

LITERATUUR

- 1 Borst, Sprong, en Teunissen. 2020. 'Gedragscode soortbescherming voor gemeenten'. Vereniging stadswerk Nederland.
- 2 Gedeputeerde Staten van Flevoland. 2020. Wet natuurbescherming: ontheffing voor opzettelijke versterking van de otter in verband met de ontwikkeling van de Oostvaardersplassen Almere fase 1. Gedeputeerde staten van Flevoland.
- 3 Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. 2009. 'Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen'. https://www.natura2000.nl/sites/default/files/documenten/gebieden/078/n2k078_db_vnw_oostvaardersplassen.pdf.
- 3 Ministerie van LNV. 2009. 'Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer'. <https://www.natura2000.nl/gebieden/flevoland/markermeer-ijmeer>.
- 4 NDFF. z.d. 'Nationale databank Flora en Fauna'. <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal>.
- 5 'NDFF Verspreidingsatlas'. z.d. Geraadpleegd 10 november 2021. <https://www.verspreidingsatlas.nl/>.
- 6 Ravon. 2009. 'Ringslang - Natrix natrix'. https://www.ravon.nl/Portals/2/Bestanden/Soorten/Ringslang_atlastekst.pdf.
- 7 ———. 2023. 'Ravon soorten'. <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>.
- 8 Reinhold. 2024. 'Bosaspecten snelfietspad Lelystad-Almere'. LBF-2024-014. Landschapsbeheer Flevoland.
- 9 RIVM. 2020. 'Kaarten | Atlas Leefomgeving'. 2020. <https://www.atlasleefomgeving.nl/>.
- 10 Vleermuiswerkgroep Nederland. 2023. 'Soorten'. vleermuis.net. 2023. <https://vleermuis.net/vleermuizen-en-bescherming/vleermuis-soorten/meervleermuis>.
- 11 Vlinderstichting. 2024. 'De Vlinderstichting | Alles over vlinders'. 2024. <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders/alles-over-vlinders/>.
- 12 Vogelbescherming. 2023. 'Vogelbescherming - ontdek vogels'. <https://www.vogelbescherming.nl/>.
- 13 Vollandis.nl. 2021. 'a-blad_geluid en trillingen bij funderingswerkzaamheden'. https://www.vollandis.nl/media/g1yiksd/a-blad_geluid-trillingen.pdf.
- 14 Zoogdiervereniging. z.d. 'Zoogdiersoorten'. <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>.

Bijlage(n)

BIJLAGE: INSTANDHOUDINGSDOELSTELLINGEN NATURA 2000-GEBIEDEN

Oostvaardersplassen

De Oostvaardersplassen zijn ontstaan in het voorheen diepste en natste deel van de Zuidelijk Flevoland en werden behouden toen de zich ontwikkelende natuurwaarden aanleiding waren om de bestemming van industriegebied te wijzigen in natuurgebied. De omliggende delen van de polder klonken vervolgens in en om het gebied nat te kunnen houden werd ruim de helft van het gebied in 1976 omgeven door een kade, waardoor hier afzonderlijk peilbeheer mogelijk is. Na wisselingen van waterstanden en verdeling in een westelijk en een oostelijk deel kan het water tegenwoordig bij een hoge waterstand weer vrijelijk stromen en functioneert het bekade deel van het moeras als één geheel. Het waterpeil wordt bepaald door natuurlijke variaties in neerslag en verdamping. In de tweede helft van de jaren negentig is het oostelijke deel van het buitenkaadse gebied vernat en zijn zowel in het westen als in het oosten, aansluitend op het binnenkaadse gebied, uitgebreide complexen van poelen aangelegd.

Het Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor 14 broedvogels en 19 niet-broedvogels (Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit 2009).

Tabel I.1 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Oostvaardersplassen

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
	broedvogels			
A004	Dodaars	=	=	140
A017	Aalscholver	=	=	8000*
A021	Roerdomp	=	=	40
A022	Woudaap	=	=	3
A026	Kleine zilverreiger	=	=	20
A027	Grote zilverreiger	=	=	40
A034	Lepelaar	=	=	160
A081	Bruine kiekendief	=	=	40
A082	Blauwe kiekendief	>	>	4
A119	Porseleinhoen	>	>	40
A272	Blauwborst	=	=	190
A292	Snor	=	=	680
A295	Rietzanger	=	=	790
A298	Grote karekiet	=	=	3
	niet-broedvogels			
A027	Grote zilverreiger (f)	=	=	30
A034	Lepelaar (f)	=	=	110
A038	Wilde zwaan (s, f)	=	=	20
A041	Kolgans (s, f)	=	=	600
A043	Grauwe gans (s, f)	=	=	4200
A045	Brandgans (s, f)	=	=	1800
A048	Bergeend (f)	=	=	90

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
A050	Smient (s, f)	=	=	2100
A051	Krakeend (f)	=	=	480
A052	Wintertaling (f)	=	=	1300
A054	Pijlstaart (f)	=	=	80
A056	Slobeend (f)	=	=	1900
A059	Tafeleend (s)	=	=	11900
A061	Kuifeend (s)	=	=	10200
A068	Nonnetje (s)	=	=	280
A075	Zeearend (f)	=	=	behoud
A132	Kluut (f)	=	=	100
A151	Kemphaan (s, f)	=	=	210
A156	Grutto (s, f)	=	=	90

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	slaap- en rustplaats
f	foerageergebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitatype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

Markermeer & IJmeer

Het Markermeer ontstond als gevolg van voltooiing van de Houtribdijk tussen Enkhuizen en Lelystad in 1976. In luwere en ondiepere delen van het Markermeer, zoals de Gouwzee (het deelgebied tussen het eiland Marken en het vasteland van Noord-Holland dat is aangewezen onder de Habitatrichtlijn) en de kustzone Muiden zijn kranswierbegroeiingen ontstaan. Momenteel bevat het zuidelijk deel van de Gouwzee de grootste oppervlakte aan kranswervegetatie met sterkranswier in ons land. De kranswieren vormen in de zomer en de herfst een belangrijke voedselbron voor o.a. krooneenden. Belangrijk broedgebied voor visetende watervogels (visdief). Het Markermeer/IJmeer is van belang voor visetende (fuut, aalscholver, nonnetje, grote zaagbek, dwergmeeuw, zwarte stern), mosseletende (kuifeend, tafeleend, topper) en waterplantenetende (krooneend, meerkoet, tafeleend) watervogels. Voor de soorten van de eerste twee categorieën zijn de omstandigheden in de jaren negentig verslechterd door afname van de driehoeksmossel in het Markermeer en afname van de spiering in zowel het IJsselmeer als het Markermeer. Het eerste proces is verbonden aan afname van de voedselrijkdom na de aanleg van de Houtribdijk in combinatie met de hoge sliblast, het tweede proces is mogelijk klimaatgerelateerd. Ondanks afname is vooral het aantal kuifeenden en het aantal nonnetjes nog steeds van internationale en grote nationale betekenis. De betekenis van het gebied voor grote concentraties ruiende watervogels is niet verminderd. De Gouwzee heeft een bijzondere betekenis door het voorkomen van een groot veld sterkranswier, waarop door grote aantallen duikende herbivoren (krooneend, tafeleend, meerkoet) wordt geoefend.

Het Habitat- en Vogelrichtlijngebied is aangewezen voor twee habitattypen, drie habitatrichtlijnsoorten, twee broedvogels en 18 niet-broedvogelsoorten (Ministerie van LNV 2009).

Tabel I.2 Instandhoudingsdoelstellingen voor het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer

Code	Nederlandse naam	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit	Doelstelling populatie
	habitattypen			
H3140	Kranswierwateren	=	=	
H3150	Meren met krabbenscheer en fonteinkruiden	=	=	
	habitatrichtlijnsoorten			
H1149	Kleine modderkruiper	=	=	=
H1163	Rivierdonderpad	=	=	=
H1318	Meervleermuis	=	=	=
	broedvogels			
A017	Aalscholver	=	=	8000*
A193	Visdief	=	=	630
	niet-broedvogels			
A005	Fuut (f)	=	=	170
A017	Aalscholver (s, f)	=	=	2600
A034	Lepelaar (f)	=	=	2
A043	Grauwe gans (s, f)	=	=	510
A045	Brandgans (s, f)	=	=	160
A050	Smient (s)	=	=	15600
A051	Krakeend (f)	=	=	90
A056	Slobeend (f)	=	=	20
A058	Krooneend (f)	=	=	behoud
A059	Tafeleend (f)	=	=	3200
A061	Kuifeend (f)	=	=	18800
A062	Toppereend (f)	=	=	70
A067	Brilduiker (f)	=	=	170
A068	Nonnetje (f)	=	=	80
A070	Grote zaagbek (f)	=	=	40
A125	Meerkoet (f)	=	=	4500
A177	Dwergmeeuw (f)	=	=	behoud
A197	Zwarte stern (s, f)	=	=	behoud

Legenda

=	behoudsdoelstelling
>	verbeter- of uitbreidingsdoelstelling
= (<)	behoudsdoelstelling, maar mag achteruit gaan ten gunste van een andere in besluit met name genoemde waarde
s	slaap- en rustplaats
f	foerageergebied
*	voor een naam betekent het dat het prioritair habitattype of een prioritaire soort betreft. Dit zijn typen en/of soorten die gevaar lopen te verdwijnen en voor welke instandhouding de Europese Gemeenschap een bijzondere verantwoordelijkheid draagt, omdat een belangrijk deel van hun natuurlijke verspreidingsgebied op Europees grondgebied ligt

BIJLAGE: WETGEVEND KADER

II.1 Omgevingswet

II.1.1 Natura 2000-activiteit

In de Omgevingswet zijn de bepalingen voor Natura 2000-activiteiten vastgelegd. De regels hebben als doel het beschermen en in stand houden van natuurgebieden met bijzondere of kwetsbare waarden. Hiermee zijn internationale verplichtingen uit de Vogelrichtlijn (VR) en Habitatrichtlijn (HR), maar ook verdragen als bijvoorbeeld het Verdrag van Ramsar (Wetlands) in nationale regelgeving verankerd.

Nederland past een vergunningstelsel toe bij de bescherming van Natura 2000-gebieden.

Natura 2000-activiteiten zijn volgens artikel 5.1, sub e, Omgevingswet vergunningplichtig, tenzij het onder een uitzondering valt beschreven in de wet. Voor elke ontwikkeling in of nabij een Natura 2000-gebied dient te worden beoordeeld of kan worden uitgesloten dat de werkzaamheden of ontwikkeling een significant negatief effect hebben op de beschermde natuurwaarden in het betreffende gebied. Indien significante negatieve effecten niet op voorhand kunnen worden uitgesloten, dient een 'passende beoordeling' te worden uitgevoerd. Het gaat om significante effecten van de activiteiten (of van een vrij te stellen factor bij zo'n activiteit) afzonderlijk, maar ook in combinatie met andere projecten of plannen.

In het geval de passende beoordeling niet de zekerheid verschaft dat er geen sprake is van een aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken Natura 2000-gebied, moet de vergunning worden geweigerd, tenzij aan de 'ADC-criteria' wordt voldaan. Dit betekent dat er geen alternatieven zijn (A), er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang (D) en dat door compensatie de algehele samenhang van het Natura 2000-netwerk gewaarborgd blijft (C).

Effecten op Natura 2000-gebieden worden beoordeeld aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen (IHD) die in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden zijn vastgesteld. IHD betreffen zowel habitattypen als habitat- en vogelsoorten. In het kader van de alternatievenafweging wordt beoordeeld of er onderscheid is in de mate waarin de verschillende alternatieven effect hebben op de IHD en of er voor de verschillende alternatieven de kans bestaat dat significant negatieve effecten optreden.

II.1.2 Flora- en fauna-activiteit

Onder de Omgevingswet bestaat de flora- en fauna-activiteit uit drie beschermingsregimes: een beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten (§ 11.2.2 Bal), Habitatrichtlijnsoorten (§ 11.2.3 Bal) en 'Andere soorten' (§ 11.2.4 Bal). Voor ieder van deze regimes gelden afzonderlijke verbodsbepalingen. In de onderstaande tabel zijn de verbodsbepalingen waaraan getoetst wordt, weergegeven. In de navolgende paragrafen worden de verbodsbepalingen nader toegelicht.

Tabel II.1 Overzicht verbodsbepalingen

Beschermingsregimes		
Vogelrichtlijn (art. 11.37 Bal)	Habitatrichtlijn (art. 11.46 Bal)	'Andere soorten' (art. 11.54 Bal)
Artikel 11.37, lid 1 sub a <i>Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub a <i>Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub a <i>Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub b <i>Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub b <i>Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub b <i>Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub c <i>Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub c <i>Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen</i>	Artikel 11.54, lid 1 sub c <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen</i>
Artikel 11.37, lid 1 sub d <i>Het is verboden vogels opzettelijk te verstoren, tenzij de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort</i>	Artikel 11.46, lid 1 sub d <i>Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen</i>	
	Artikel 11.46, lid 1 sub e <i>Het is verboden planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen</i>	

Vogelrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Vogelrichtlijnsoorten heeft betrekking op de soorten zoals aangeduid in artikel 1 van de Vogelrichtlijn. Dit betreft alle van nature in het wild levende vogelsoorten op het Europese grondgebied. Voor vogelsoorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.37 Bal):

- het is verboden opzettelijk vogels te doden of te vangen;
- het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten weg te nemen;
- het is verboden eieren van vogels te rapen en deze onder zich te hebben;
- het is verboden vogels opzettelijk te storen.

Het laatste verbod is echter niet aan de orde indien kan worden onderbouwd dat de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Het bepalen of sprake is van een wezenlijke invloed is per soort en per situatie maatwerk.

De meeste vogelsoorten maken elk broedseizoen een nieuw nest of zijn in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen tijdens het broedseizoen onder de hiervoor beschreven verbodsbepalingen van de Omgevingswet. Voor deze soorten is geen omgevingsvergunning nodig bij werkzaamheden buiten het broedseizoen. Buiten het broedseizoen mogen deze nesten worden

verwijderd of verplaatst, tenzij in specifieke situaties er een ecologisch zwaarwegend belang is om nesten die normaliter niet jaarrond beschermd zijn toch jaarrond te beschermen. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer door een ingreep een groot deel van de nestgelegenheid van een bepaalde populatie dreigt te verdwijnen. Voor het verstoren van vogels (in het broedseizoen) is het verkrijgen van een omgevingsvergunning in principe niet mogelijk omdat bijna altijd een alternatief voorhanden is, namelijk werken wanneer geen broedende vogels aanwezig zijn. De Omgevingswet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is.

De verbodsbepalingen van de Omgevingswet zijn altijd relevant voor vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten. Jaarrond beschermde nesten zijn:

- 1 nesten die buiten het broedseizoen worden gebruikt als vaste rust- en verblijfplaats (bijvoorbeeld steenuil);
- 2 nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop (bijvoorbeeld roek, gierzwaluw en huismus);
- 3 nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing (bijvoorbeeld ooievaar, kerkuil en slechtvalk);
- 4 vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (bijvoorbeeld boomvalk, buizerd en ransuil).

Habitatrichtlijnsoorten

Het beschermingsregime voor Habitatrichtlijnsoorten heeft betrekking op in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn. De verbodsbepaling voor flora heeft betrekking op soorten (in hun natuurlijke verspreidingsgebied) uit bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern (art. 11.46 Bal).

Voor deze fauna en flora van de Habitatrichtlijn gelden de volgende verbodsbepalingen:

- het is verboden dieren opzettelijk te doden of te vangen;
- het is verboden dieren opzettelijk te verstoren;
- het is verboden eieren opzettelijk te vernielen of te rapen;
- het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen;
- het is verboden planten opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Als deze verbodsbepalingen voor deze soorten worden overtreden, moet een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit worden aangevraagd.

'Andere soorten'

Het beschermingsregime voor de 'Andere soorten' (ook wel: 'soorten van nationaal belang') heeft betrekking op de soorten uit bijlage IX onder A en B bij het Bal. Hierin zijn lijsten met overige plant- en diersoorten opgenomen die, buiten de Vogel- en Habitatrichtlijn om, nationaal beschermd worden. Voor deze soorten gelden de volgende verbodsbepalingen (art. 11.54 Bal):

- het opzettelijk doden of vangen van in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder A;
- het opzettelijk beschadigen of vernielen van de vaste voortplantingsplaatsen, rustplaatsen of eieren van dieren als bedoeld onder A; en
- het opzettelijk in hun natuurlijke verspreidingsgebied plukken en verzamelen, afsnijden, ontwortelen of vernielen van vaatplanten van de soorten, genoemd in bijlage IX, onder B.

Binnen de soortenlijsten in bijlage IX onder A en B bij het Bal is geen onderscheid gemaakt tussen licht en zwaar beschermde soorten. Zowel het Ministerie van LNV als de provincies zijn bevoegd om binnen deze lijsten soorten aan te wijzen waarvoor een vrijstelling geldt of waarvoor aangepaste voorwaarden gelden in het geval van een vergunningaanvraag.

Als er sprake is van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van deze soorten is een omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit nodig.

Zorgplicht

In artikel 11.27 Bal is een specifieke zorgplicht beschreven: Degene die een flora- en fauna-activiteit of een activiteit verricht en weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat die activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de belangen is verplicht:

- a. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van diegene kunnen worden gevraagd of die gevolgen te voorkomen;
- b. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
- c. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van diegene kan worden gevraagd.

De zorgplicht geldt altijd.

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het betreft een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur de voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN verbindt alle grote en kleinere natuurgebieden en loopt door dorpen, steden en gebieden met natuurinclusieve landbouw. Ook water, zoals de grote rivieren, en een deel van de Waddenzee, het IJsselmeer, de Zeeuwse delta en de Noordzee horen bij het NNN. De provincies zijn verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland op het land.

Natuurnetwerk Flevoland

In de Omgevingsverordening provincie Flevoland (2022) is de begrenzing van het Flevolandse Natuurnetwerk vastgelegd en aanvullend hebben Gedeputeerde Staten de wezenlijke kenmerken en waarden aangewezen.

Beschermingsregime FNN

In de Omgevingsverordening is bepaald dat activiteiten die nadelige gevolgen kunnen hebben voor de wezenlijke kenmerken en waarden van het natuurnetwerk alleen kunnen worden toegelaten indien de gevolgen tijdig worden gecompenseerd, zodanig dat de kwaliteit, oppervlakte en samenhang van het natuurnetwerk behouden blijven (artikel 15.3 Omgevingsverordening Flevoland). Begrenzing van het NNN of de wezenlijke kenmerken en waarden kunnen worden gewijzigd:

- a. een combinatie van projecten of handelingen die tevens tot doel heeft de kwaliteit en kwantiteit van het Natuurnetwerk Nederland op gebiedsniveau per saldo te verbeteren;
- b. ten behoeve van andere activiteiten dan mogelijk gemaakt indien (artikel 15.3 lid 2 Omgevingsverordening Flevoland):
 - 1 een ingreep onvermijdelijk blijkt;
 - 2 er sprake is van een groot openbaar belang;
 - 3 er geen reële alternatieven zijn;
 - 4 de negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden, oppervlakte en samenhang worden beperkt en de overblijvende effecten gelijkwaardig worden gecompenseerd;
- c. ten behoeve van de herijking van het Natuurnetwerk Nederland;
- d. naar aanleiding van wijziging in hogere beleidskaders en wet- en regelgeving;
- e. ten behoeve van een verbetering van de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland, of een betere planologische inpassing van het Natuurnetwerk Nederland, voor zover:
 - 1 de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland worden behouden;
 - 2 de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland tenminste gelijk blijft;
- f. ten behoeve van een enkelvoudige ontwikkeling, voor zover:
 - 1 de aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden en de samenhang van het Natuurnetwerk Nederland beperkt is;
 - 2 de ontwikkeling per saldo gepaard gaat met een versterking van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland en een vergroting van de oppervlakte van het Natuurnetwerk Nederland;
- g. ten behoeve van de aanwijzing compensatie NNN binnen het zoekgebied Oosterwold;
- h. ten behoeve van de begrenzing van het kiekendieffoerageergebied;

- i. De wezenlijke kenmerken en waarden kunnen tevens worden gewijzigd naar aanleiding van natuurlijke ontwikkelingen in het gebied.

In het kader van de beoordeling van het FNN is wel sprake van externe werking. Dit betekent dat (naast aantasting door oppervlakteverlies) ook versturende effecten op het FNN worden bepaald als indirect gevolg van dat gedeelte van de activiteit dat buiten het FNN gelegen is.

KRW

In Nederland zijn overeenkomstig de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) wateren aangewezen als oppervlaktewaterlichaam. De KRW is ook in de Omgevingswet opgenomen. Voor alle waterlichamen zijn specifieke doelen vastgelegd. De KRW streeft een goede ecologische en chemische toestand voor alle oppervlaktewaterlichamen na. Voor grondwater gelden eisen voor kwantiteit en chemische kwaliteit. Als initiatiefnemers een activiteit willen ondernemen die plaatsvindt in of nabij een KRW-waterlichaam moet getoetst worden of hiervoor een watervergunning nodig is. Eén van de zaken die moet worden getoetst is of de activiteit mogelijk effect heeft op de ecologische of chemische toestand van een waterlichaam.

KRW-toets

Voor rijkswateren wordt de procedure voor KRW-toetsing van een activiteit opgenomen in de Beleidsregel toetsingskader waterkwaliteit. Hierbij wordt beoordeeld of er negatieve effecten op de ecologische of chemische toestand kunnen optreden. Door uitvoering van de toets worden de verplichtingen conform de Europese Kaderrichtlijn Water nagekomen. Bij het uitvoeren van de toetsing staat de volgende vraag centraal: 'Kunnen de KRW-doelstellingen waarop de activiteit (mogelijk) effecten heeft nog behaald worden als de activiteit daadwerkelijk plaatsvindt?' Het resultaat van de toets kan zijn dat (1) de activiteit zonder voorwaarden ter bescherming van de ecologische en chemische toestand is toegestaan, (2) de activiteit is toegestaan mits er aanvullende maatregelen worden genomen (vergunningsvoorwaarden), of (3) de activiteit niet is toegestaan omdat er onacceptabele, negatieve effecten op de chemische en/of ecologische toestand van het waterlichaam zijn, die niet met aanvullende maatregelen kunnen worden voorkomen of vereffend.

Voor regionale wateren wordt in de praktijk vaak gebruik gemaakt van dezelfde toetsingsprocedure. Nuances verschillen per waterschap en zijn te vinden in de waterbeheerplannen.

Houtopstanden

Het begrip 'houtopstand' is in de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet als volgt gedefinieerd: 'zelfstandige eenheid van bomen, boomvormers, struiken, hakhout en griend'. Indien men houtopstanden wenst te vellen die buiten de bebouwingscontour houtkap liggen, zijn de rijksregels uit het Bal van toepassing. Het Bal heeft betrekking op houtopstanden bomen of beplanting met een oppervlakte van meer dan 10 are (1000 m²), of meer dan 20 bomen in rijbeplanting (gerekend over het totaal aantal rijen). Hierbij is het verboden een houtopstand geheel of gedeeltelijk te vellen of te doen vellen. Indien toch gekapt wordt dient een kapmelding te worden ingediend bij de provincie of bij het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit bij een activiteit van nationaal belang. Er zijn enkele uitzonderingen waarbij een kapmelding niet is vereist, deze staan vermeld in art. 11.111 lid 2 van het Bal:

- a. houtopstanden binnen de in het omgevingsplan aangewezen bebouwingscontour houtkap, bedoeld in artikel 5.165b van het Besluit kwaliteit leefomgeving; Besluit activiteiten leefomgeving - geconsolideerde Staatsbladversie 479;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. bomen en struiken die specifiek voor het oogsten van fruit, noten of vruchten worden geteeld;
- d. houtopstanden die windschermen om boomgaarden voorkomen;
- e. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, als deze niet ouder zijn dan 20 jaar;
- f. kweekgoed;
- g. uit populieren of wilgen bestaande:
 - 1 wegbeplantingen;
 - 2 beplantingen langs waterwegen;
 - 3 eenrijige beplantingen langs landbouwgronden;
- h. het dunnen van een houtopstand voor de bevordering van de groei van de overblijvende houtopstand;

- i. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, als zij:
 - 1 ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 - 2 bestaan uit minstens 10.000 stoven per ha per beplantingseenheid, die bestaat uit aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken breder dan 2 m;
 - 3 zijn aangelegd na 1 januari 2013;
- j. houtopstanden die een kleinere oppervlakte grond beslaan dan 10 are, of bestaan uit een rijbeplanting die 20 of minder bomen omvat, gerekend over het totaal aantal rijen.

Het Bal kent twee belangrijke instrumenten: meldingsplicht en herplantplicht. Wie (een deel van) een houtopstand velt, moet dit minstens één maand voorafgaand aan de kap melden bij de provincie (art. 11.126 Bal). Dit artikel is niet van toepassing op het periodiek vellen van griend- of hakhout. Daarnaast heeft degene die een houtopstand velt de plicht om hetzelfde areaal te herplanten binnen 3 jaar na het vellen of het tenietgaan van de houtopstand (art. 11.129 Bal). Provincies kunnen bij verordening bepalen welke gegevens bij een melding moeten worden aangeleverd. Ook kunnen provincies een afwijkende termijn voor de melding opnemen in de provinciale omgevingsverordening.

Zowel voor de gemeente Almere als voor de gemeente Lelystad is met betrekking tot het bomenbeleid dezelfde wetgeving van kracht. Voor de gemeente Almere gaat het om Omgevingsplan artikel 22.299 en voor de gemeente Lelystad betreft het Omgevingsplan artikel 22.289.

Artikel 22.299/Artikel 22.289 Omgevingsplanactiviteit: vellen van houtopstand

- 1 bij een aanvraag om een omgevingsvergunning voor het vellen van een houtopstand, identificeert de aanvrager op de aanduiding, bedoeld in artikel 7.3, onder d, van de Omgevingsregeling, iedere houtopstand waarop de aanvraag betrekking heeft met een nummer;
- 2 per genummerde houtopstand worden de volgende gegevens en bescheiden verstrekt:
 - a de soort houtopstand;
 - b de locatie van de houtopstand op het voor-, zij-, of achtererf;
 - c de diameter in centimeters, gemeten op 1,30 meter vanaf het maaiveld; en
 - d de mogelijkheid tot herbeplanten of het voornemen om op een daarbij te vermelden locatie tot herbeplanten van een daarbij te vermelden aantal soorten over te gaan.

